

10 OBSERVANT

Bijzondere universiteiten dienen als proefveld

AIO'S GAAN PROCEDEREN TEGEN LAAG SALARIS

Het landelijke aio-overleg gaat juridische stappen ondernemen tegen de Vrije Universiteit en de katholieke universiteiten van Nijmegen en Brabant. Om volledige uitbetaling van schaal 10 af te dwingen zullen drie afzonderlijke assistenten-in-opleiding schriftelijke procedures starten bij de kantonrechter en bij de externe commissie van beroep van de Tilburgse universiteit.

Het landelijk aio-overleg richt zich op de drie bijzondere universiteiten omdat die gehouden zijn aan de Wet op het minimumloon. Uitbetaling van het minimumloon is de tweede eis van de aio's. De rijksuniversiteiten zijn weliswaar eveneens gehouden aan het minimumloon, maar voor ambtenaren is dat geregeld via een algemene maatregel van bestuur. Daar hebben de rechtspositieregeling voor aio's en de regeling van het minimumloon dus dezelfde status, en dan gaat de laatste van kracht geworden AMvB voor, in dit geval de rechtspositieregeling voor aio's.

Ook uit strategische overwegingen komen de aio's van de rijksuniversiteiten vooralsnog niet in actie: de juridische commissie van de aio-overleg verwacht dat zij bij de kantonrechter makkelijker dan bij de ambtenarenrechter hun gelijk zullen behalen. Aio's van rijksuniversiteiten zijn aangewezen op de ambtenarenrechter.

Op dit ogenblik krijgen aio's in het eerste jaar van hun vierjarige aanstelling slechts 55 procent van schaal 10 uitbetaald. De rechtspositieregeling voor aio's gaat er van uit dat ze in verband met hun opleiding 45 procent van hun werktijd inproductief zijn en daarom voor die tijd geen recht op salaris hebben. Het landelijk overleg bestrijdt de rechtsgeldigheid van die gedachten-gang met als argument dat de Wet op het minimumloon niets zegt over productiviteit, maar slechts over arbeidsduur. Volgens woordvoerders van het overleg zijn de rechtszaken dan ook niet 'persoonlijk' bedoeld tegen de bijzondere universiteiten, maar uiteindelijk als ondersteuning van een politieke lobby. De uiteindelijke bedoeling is dat minister Deetman uit eigen beweging de rechtspositieregeling herzielt voor alle aio's, zowel bij bijzondere als bij rijksuniversiteiten.

De colleges van bestuur van de drie bijzondere universiteiten zijn deze week informeel op de hoogte gesteld van de plannen van het aio-overleg. Twee aio's zullen hun zaak voorleggen aan de kantonrechters in Nijmegen en Breda, en een andere aio doet hetzelfde bij de beroepscommissie van de KUB. De woord-

voerder van het landelijk overleg houdt er rekening mee dat het nog wel tot maart volgend jaar kan duren voor alle procedures ook daadwerkelijk afgerond zijn.

Het aio-overleg aan de VU is er niet in geslaagd om vrijwilligers te vinden die op persoonlijke titel willen procederen bij de beroepscommissie van die instelling en vindt het bovendien beter om met een vertegenwoordiging van de aio's te procederen. Daarom wacht men nu -tot grote teleurstelling van het landelijk overleg- de eerste ronde van de procesvoering af.

Op een persconferentie publiceerde het landelijk aio-overleg vandaag tevens een eigen rapport over de praktijk van hun uitzonderlijke arbeidscontract. Het rapport is gebaseerd op een enquête onder 520 aio's. Slechts vijftien procent van de respondenten staat neutraal tegenover het salaris, of vindt het zelfs redelijk. De overgrote meerderheid steunt de salariseis van harte: 85 procent vindt de huidige beloning onredelijk.

Het rapport van het landelijk overleg moet enig tegenwicht bieden aan de evaluatie die in opdracht van het ministerie wordt uitgevoerd. De aio's vrezen dat deze evaluatie met name onderzoekt of het aio-schap voldoende wervingskracht heeft, maar de inhoudelijke aspecten onderbelicht laat. De ondervraagde aio's geven aan dat zij gemiddeld minder een kwart van hun totale werktijd besteden aan het volgen van onderwijs. Als de aio's dit gegeven hard kunnen maken staan zij zeer sterk in hun schoenen tegenover de universiteiten. Die verwachting valt althans te beluisteren bij vertegenwoordigers van de afdelingen personeelszaken van de drie bijzondere universiteiten.

"NIET DOOR DEETMAN LATEN FORCEREN"

De voorzitter van het college van bestuur, drs. L. Vredevoegd, wil zich niet onder druk laten zetten door de haast van minister Deetman. De minister verwacht van de universiteiten op korte termijn (vóór 7 december) een oordeel over het HOOP, het Hoger onderwijs- en onderzoekplan. Vredevoegd verklaarde in de vergadering van de universiteitsraad van 22 oktober dat de instellingen voorlopig niet over inhoudelijke kwesties willen oordelen, doch slechts procedurele afspraken willen maken. Opinie over zaken als het vouchersysteem voor studenten (de knipkaart), het misiebudget voor de profilering van de instellingen, en de internationalisering, vragen een langere voorbereidingstijd. Dit temeer omdat de voorstellen van de minister niet erg uitgewerkt zijn. Vredevoegd zei zich te zullen verzetten tegen de dwang om een vroegtijdig oordeel te vellen. "Dat is volstrekt onmogelijk; wij moeten ons niet door de minister laten forceren", verklaarde hij.

Anders ligt het bij de voorstellen op het terrein van de studiefinanciering, het colleged en de inschrijvingsduur. Deetman moet voor die maatregelen een wet indienen, waarvan het ontwerp al naar de instellingen ter advies is gezonden.

Daar is dus wel haast bij, zei Vredevoegd. In antwoord op vragen van de studentenfractie in de raad gaf hij inzicht in de uitgangspunten van het college van bestuur. In zijn algemeenheid is het college tegen het afwentelen van begrotingstekorten op studenten. Mocht de maatregel echter doorgaan, dan dient een betere doorstroming van HBO naar wetenschappelijk onderwijs gewaarborgd te zijn. In totaal geldt daar volgens de voorstellen ook een maximum financieringsduur van zes jaar. Bovendien is de overgang van het oude stelsel naar het nieuwe slecht geregeld.

Tenslotte wees Vredevoegd erop dat het onverantwoord is om studenten die actief zijn binnen de instelling, bijvoorbeeld in raadslidmaatschappen, geen vertraging van de studieduur meer toe te staan, althans niet straffeloos.

Wammes Bos

Gerard van Schaik/UP

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Tel. 043-888468

Achtste jaargang, nummer 10, 29 oktober 1987

Inhoud

Pagina 3

Commercieel

Twee voormalige medewerkers van de audiovisuele dienst (ADV) azen op overname van de afdeling videoproducties van die dienst. Voor januari '88 moet de zaak beklonken zijn. Hun commerciële bedrijfje, Visual Communications Productions (VCP), wil bij afwijzing van het voorstel eventueel de concurrentie met de universitaire dienst aangaan. Diensthoofd Deerenberg ziet wel brood in het aanbod.

Pagina 5

Rode draad

Na twee dagen eenzame opsluiting in Epen presenteerde de Onderwijscommissie van de Medische Faculteit een definitief voorstel op voor een gloednieuw curriculum. Als de raad ermee accoord gaat, zullen de geneeskunde-studenten volgend jaar met een totaal veranderde opzet aan de slag gaan. Meer inhoudelijke samenhang, meer 'herhaalmomenten', een betere koppeling tussen blok en stage en aandacht voor de nieuwe ontwikkelingen in de medische wetenschap.

Pagina 6-7

Emancipatie aan de RL

Het symposium over 'Emancipatie aan de RL' begon positief, met een collegelid dat benadrukte hoe belangrijk bestuurders het vinden om belemmeringen voor vrouwen in het aanstellings- en loopbaanbeleid weg te nemen. Tijdens de afsluiter van de middag, een forumdiscussie waarbij enkele bestuurders hun visie op emancipatie gaven, klonk het al heel wat minder voortvarend. "Wanneer het er op aankomt zullen mannen toch een botte houding aannemen", aldus de decaan van de grootste Maastrichtse faculteit met de meeste vrouwelijke studenten. De Onderzoeksgroep Vrouw en Recht presenteerde de harde cijfers over de werkelijke positie van vrouwen aan de RL. En een sprekerster van buiten gaf aan wat de universiteiten kunnen doen als ze de scheve personele verhoudingen willen veranderen.

En verder

Niets dan kritiek tijdens hoorzitting over studiefinanciering, traditierijk universiteitsblad in voortbestaan bedreigd, hoe moet de zielsbehandeling geschieden en hoe schoon is de Maas?

"STUDIEFINANCIERING DREIGT TE OVERLIJDEN AAN KINDERZIEKTES"

Een wetstekst die onbegrijpelijk is. Een computerprogramma dat (nog steeds) niet voldoet. Een organisatie die klant-onvriendelijkheid hoog in haar vaandel voert. Een departement dat gelegenheidswetgeving op noodregelingen stapelt. En een minister die -ten einde raad?- drie leken om een oplossing vraagt. Ziedaar de stand van zaken rond studiefinanciering in oktober 1987.

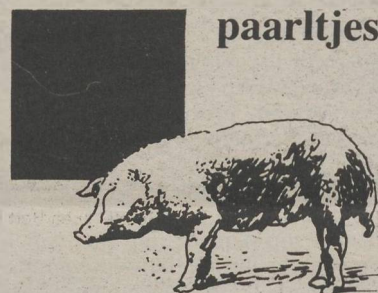
"Kinderziektes? Ja", zei HBO-raadvoorzitter drs. J. Gevers vorige week in de Tweede Kamer, "alhoewel het kind bijna dreigt te overlijden." Gevers was op het Binnenhof om het parlement te informeren. De onderwijswoordvoerders van de politieke fracties ondervroegen hem en vertegenwoordigers van de universiteiten, scholen in het voortgezet onderwijs, studenten en sociale diensten over de problemen met het nieuwe beurzenstelsel. De HBO-raadvoorzitter bleek met zijn toch al niet geringe kwalificatie nog het mildst in zijn oordeel. De andere ondervraagden overtroffen elkaar in kritiek en, vooral, in schrijnende voorbeelden. De vader met drie studerende kinderen en zijn ordner met zestig brieven uit Groningen, het gezin dat drie verschillende zaken bij de rechtbank heeft lopen, de Commissaris van de Koningin die in een bijstandsprocedure afwijzend moest beschikken, maar de betreffende gemeente in een begeleidend schrijven vroeg "buiten de regels om" iets te doen. De hoofdrol was weggelegd voor de landelijke studentenvakbond LSVB. Daags voor de hoorzitting stuurde de bond de Kamerleden al een brief met een inventarisatie van

de problemen en een indrukwekkende lijst van voorbeelden uit de praktijk. Veel van zijn leden werken op de tijdelijke regionale steunpunten voor studiefinanciering, dus aan materiaal heeft de bond geen gebrek. Gevers wees "met nadruk" op de brief en namens de universiteiten verklaarde de Delftse collegevoorzitter H. Zeevalking het "met de studenten eens" te zijn. LSVB-woordvoerder Rob Koenen vatte de brief samen. "De wet moet simpeler, Groningen moet studenten niet wantrouwen maar als échte klanten benaderen en de Kamer moet de minister dwingen om hun échte rechtszekerheid te bieden." De kamerleden toonden zich zeer nieuwsgierig naar de opmerkingen van Gevers en Zeevalking, dat zij niet verrast waren door de vele fouten in de wet zelf. Zeevalking: "De wet vertoont ernstige lacunes en fouten. Dat is een structureel probleem bij O&W. U krijgt straks weer iets op uw bord: de wet beperking studieduur. Let u op!" De collegevoorzitter wist toen nog niet dat het departement de eerste blunder in deze wet, waardoor het recht op studiefinanciering van naar schatting 20.000 studenten per abuis werd geschrapt, al had toegegeven.

Hij wond zich bijzonder op over de suggestie van minister Deetman om het probleem van de 'weigerachtige ouders' (meestal gescheiden vaders, die de studie van hun aan de moeder toegewezen kinderen niet willen ondersteunen) op te lossen. De bewindsman wil die ouders via een artikel in het Burgerlijk Wetboek onderhoudsplichtig maken. Zeevalking: "En dat terwijl we in dit land al twintig jaar praten over het terugbrengen van de onderhoudsplichtige leeftijd van 21 naar 18 jaar. En dan komt O&W er even dertig jaar van maken! Is dit wel in de Ministerraad geweest? Of heeft de minister van justitie daar zitten slapen?" Alle ondervraagden waren het roerend met hem eens. In navolging van de LSVB pleitten zij voor terugkeer naar de regeling onder het oude regiem: was de scheiding meer dan vijf jaar geleden, dan blijft de vader bij de bepaling van de beurs geheel buiten beschouwing. Om de ergste nood te lenigen van de "ver over de 10.000 studenten" die nu dit soort problemen hebben, vroeg Gevers de Kamer om een tweede zogenaamde bypass. Hij beloofde samen met de universiteiten en de LSVB voor eind volgende week een voorstel voor "een

regeling op vuistregels" te maken. Direct na afloop van de hoorzitting vergaderden de fractie-specialisten over de verder te volgen procedure. De hoorzitting was een eerste stap op weg naar het plenaire kamerdebat van volgende week dinsdag, waarin minister Deetman zich zal moeten verantwoorden. De kamer heeft inmiddels besloten om de verantwoordelijke ambtenaren, die hebben gewerkt aan invoering en uitvoering van de studiefinanciering, zelf te gaan vragen wat er daarbij mis is gegaan. Z'on verzoek is opmerkelijk, aangezien het ongebruikelijk is dat de kamer ambtenaren ondervraagt. Doorgaans ondersteunen ambtenaren slechts hun minister wanneer die zich moet verantwoorden, maar voeren zij niet zelf het woord. Toch heeft de kamer minister Deetman uitdrukkelijk gevraagd om zich volgende week dinsdag door twee ambtenaren te laten vergezellen. Dit zijn drs. J.M.C.M. van Schoten, directeur van de centrale directie studiefinanciering en J. Roos, directeur van het Rijkscomputer Centrum. Eerstgenoemde heeft er gedurende de voorbereidingstijd van de vorig jaar in alle haast ingevoerde Wet studiefinanciering bij minister Deetman zonder succes op aangedrongen meer tijd te nemen voor "de krachttoer".

Remco Pols
Bert Bakker/UP

paartjes

Helaas moet de muzikale omlistung van de uitreiking van de Basisartsgetuigschriften wederom door de studenten zelf georganiseerd worden, zo ook de financiële kant. Zou iedereen die 19 november '87 zijn bul krijgt, a.u.b. f 5,- willen overmaken op rekeningnummer 109990579 t.n.v. S. Wijzenbergh onder vermelding van zijn eigen naam of dit bedrag rechtstreeks overhandigen aan Michette de Rooy of Saskia Wijzenbergh.

Introductie massagekursus 4 november 20.00 uur Hoofdgebouw kamer 200. Info: Otto 613575 of Luuk 630626. Handdoek meenemen!

Jouw leven is jouw creatie. The art of living Lezing I en II 11 november Hoofdgebouw Kamer 200, 20.00 uur. Jij kunt je leven werkelijk maken zoals jij het wilt. Info: Luuk 630626.

Massagekursus 4 dinsdagavonden per 10 november. Bijdrage: f 80,00. (studenten f 40,00). Info: Otto 613575. Luuk 630626.

Te koop: Beige rechthoekige fauteuil. Tel. 218603.

Te huur aangeboden: compleet ingerichte 2-persoonsflat in de Heeg, van 5 dec - 1 apr, wegens buitenlandstage. Kosten: pl. min. f 350,00/maand (incl.) Erik van Gijssel. Tel. 043-612871.

Te koop: Opel Kadet 1980, wit, APK tot 12-'88. L.P.G., i.z.g.st. Prijs f 5500,00. Tel. 043-620659.

Ik ben 1e jaars student Geneeskunde. Ik zoek met spoed een kamer in Maastricht. Weet je iets voor mij? Bel: 04409-1606 en vraag naar Caroline. In het weekend: 04132-64237

Wie wil er eind februari mee op Wintersport? Wij zoeken 1 of 2 mensen die mee willen gaan skiën. Sportieve reacties naar 09-3212452213 of schrijf naar Lucielle de Bakker, Maastrichter Steenweg 140, 3770 Vroenhoven, België.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Telefoon: 043-888468. (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröer (penningmeester)
Erik de Graaff
Ton Hameleers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Johan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hameleers
Evelyn de Leeuw
Paul Pinxten

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paartjes): Yvonne Stevens, tel. 043-624938, werkdagen bereikbaar na 18.00 uur. Tarieven op aanvraag.

Paartjes
Paartjes opgeven bij de redactie. Voor medewerkers en studenten gratis, anderen f 7,50. Paartjes waarin onroerend goed te koop wordt aangeboden f 25,00 (max. 50 woorden).

Mededelingen
Mededelingen voor de mededelingenpagina's doorgeven aan Frank Speet, Dienst Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), Unifers (Tilburg), Cursor (Eindhoven), Universiteitsblad Twente, KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitskrant Groningen en het Wagenings Universiteitsblad.

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Esther Hageman.

Auditee Nederlands Studenten Kamerkoor op za 7 nov. van 11.00-13.00 uur in de Stedelijke Muziekschool, St. Maartenspoort 2. Bel voor opgave/informatie 040-120598 (Meine). Binnenlopen mag ook.

Gezocht: Au pair op Lesbos (Griekenland). Vereiste: kennis van de Engelse taal. Periode: 1-4-1988 t/m 31-10-1988. Inl. 040-533765, Ellen.

Gezocht: Gids en medewerkers voor een reisburo en brommerverhuurbedrijf op Lesbos (Griekenland). Vereiste: kennis van de moderne talen. Periode: 1-4-1988 t/m 31-10-1988. Inl. 040-533765, Ellen.

Medewerker zoekt kamer in of nabij centrum. Max. huur f 450,00. tel. 888804.

Schrijfmachines, printers - Brother, Olympia, Olivetti.
Rekenmachines - Canon - Olympia.

TOTENBERG
kantoormachinebedrijf

Observantenweg 81
6212 EP Maastricht
Telefoon 043-250728

■ kantoorbenodigheden ■ kantoorinstallaties ■ kantoorssystemen ■ winkelkassa's

leenarts medibanda b.v.
lid "Orthobanda"

wycker brugstraat 12 - 6221 EC maastricht - telefoon 043-210349

- Detailhandel en groothandel in medische instrumenten en apparatuur.
- Ruime sortering in showroom.
- Speciale tarieven voor studenten.

Initiatief van voormalige medewerkers

BEDRIJF WIL AUDIOVISUELE DIENST GEDEELTELIJK OVERNEMEN

Door een commercieel leermiddelenbedrijf is aan de universiteit een aanbod gedaan om per 1 januari volgend jaar een deel van de audiovisuele dienst over te nemen. Het gaat om de afdeling die videoproducties maakt. Met twee van de drie betrokken medewerkers is overeenstemming bereikt; het derde lid van de afdeling wordt buiten de overname gehouden. Het diensthoofd, Cesar Deerenberg, steunt de plannen, maar bij de rest van de dienst is grote onrust ontstaan. Het initiatief wordt daar beschouwd als een mogelijk begin van de totale ontmanteling van de dienst. In de universiteitsraad zijn inmiddels vragen over de kwestie gesteld.

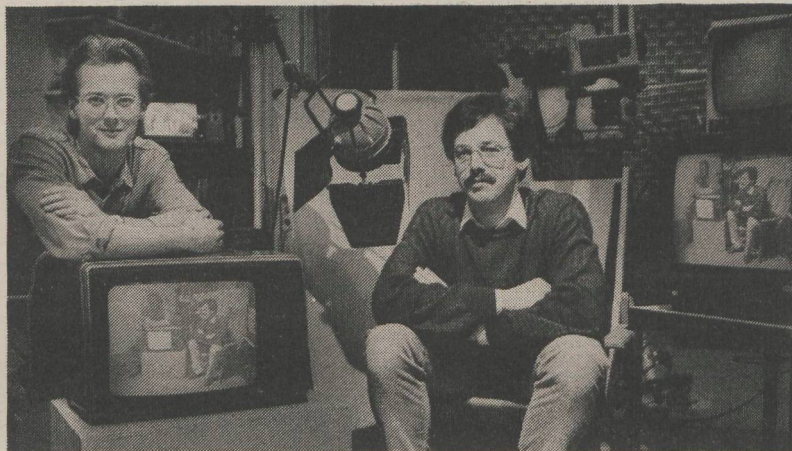
Het voorstel tot overname is gedaan door Visual Communications Productions (VCP), een bedrijfje dat begonnen is door twee voormalige medewerkers van de audiovisuele dienst (AVD).

Het aanbod van VCP, dat in een vertrouwelijke brief van 15 oktober aan het college van bestuur is medegedeeld, behelst een overname van personeel, apparatuur en opdrachtenpakket van de videogroep in drie jaar. In die periode garandeert het bedrijf de productie van een aantal videoprogramma's voor de universiteit, in ruil voor het gebruik en beheer van de apparatuur, die wel eigendom van de RL zou blijven. Daarnaast vindt de ruil plaats op het gebied van het personeel: twee met name genoemde technische medewerkers, Koos Behrtel en Bert Branje, zouden het eerste jaar geheel ten laste van de RL werken, het tweede jaar voor 60%, en het derde jaar voor 20%. Pas dan eindigt hun ambtenarenstatus en worden zij gewoon werknemer van VCP.

Faciliteit

Volgens het hoofd van de AV-dienst Cesar Deerenberg zou het onverstandig zijn om het aanbod van het bedrijf af te wijzen. Voor de productietak van de video-afdeling ziet hij binnen de universiteit weinig toekomst, temeer omdat in de ontbureaucratiseringsplannen van het college van bestuur het "faciliteit" worden van de dienst is gesuggereerd. Dat betekent dat de AVD zich min of meer commercieel zou moeten opstellen en aan de afnemers de werkelijke kosten van haar werkzaamheden zou moeten doorberekenen. Vooral voor de videogroep krijgt dat gevolgen: haar producten worden volgens Deerenberg zelfs zonder personeelskosten in te calculeren, zeker drie keer zo duur en daarmee feitelijk onbetaalbaar.

Voor de twee andere afdelingen, fotografie en de grafische groep, komen er bij doorberekening van de kosten veel lagere opslagpercentages uit de bus. Om die reden zouden deze in de toekomst wel levensvatbaar zijn. Deerenberg: "De videoproductie redt het niet. Ook al omdat er sowieso te weinig personeel is en er niemand meer bij komt; een vacature die we hadden mocht van het college van bestuur niet opgevuld worden. En als over drie jaar de apparatuur ter waarde van een half miljoen gulden afgeschreven is, verwacht ik geen geld om die te vervangen. Ik zie ook liever niet dat een afglijdende videogroep de rest van de dienst meetrekt. Dat is de stand van zaken. En in die situatie

Koos Behrtel (l) en Bert Branje (foto Franco Gori)

kwam VCP bij ons met een voorstel."

Het bedrijf, dat deels al voor de universiteit werkt en regelmatig apparatuur van de AV-dienst huurt, vroeg in eerste instantie tijdens een mondeling contact of het in 1988 honderd dagen productiecapaciteit van de videogroep kon huren. Omdat daar de helft van de totale capaciteit mee gemoeid is en er personele en financiële consequenties aan verbonden zouden zijn, verzocht Deerenberg om een schriftelijke aanvraag.

Enkele weken later kwam echter een brief van VCP met drie voorstellen: ofwel honderd dagen in '88 huren, ofwel zelf als bedrijf investeren en de concurrentie met de videogroep aangaan, ook wat betreft universitaire opdrachten, ofwel de zaak overnemen. De voorstellen zijn besproken met de twee technische medewerkers van de videogroep en met Deerenberg. Conclusie: de eerste mogelijkheid laat te veel onzekerheid voor de toekomst van de videogroep bestaan. De tweede optie (concurreren) is volgens Deerenberg voor een universitaire dienst een hopeloze opgave; een commercieel bedrijf kan sneller reageren op marktontwikkelingen en is veel flexibeler. Resterende dus de derde mogelijkheid: overname. Deerenberg adviseerde aan VCP dat voorstel uit te werken, hetgeen een ruime week later in een brief van het bedrijf aan het college van bestuur resulteerde.

Overval

Leden van het college zeggen verast te zijn door de brief met het aanbod tot overname van de videogroep. Dr. K. Dittrich, belast met personeelszaken, voelt er niets voor dit soort verstrekkende beslissingen te nemen op zo'n korte termijn; VCP wil voor 16 november antwoord hebben, en liefst per 1 janua-

ri '88 de overname effectueren. Dittrich spreekt van een "hoogst ongelukkige zaak, een soort overval". Hij wil zich bovendien houden aan de toezegging die hij onlangs aan de medewerkers van de AV-dienst heeft gedaan. Die behelste dat het facilitair worden van de dienst gepaard zou gaan met ruime inspraak van de betrokkenen, en dat het gehele proces zich in een experimenteerfase van drie tot vier jaar zou gaan voltrekken. Pas dan zou definitief besloten worden of de dienst binnen deze nieuwe constructie levensvatbaar is. Binnenkort wordt er een commissie ingesteld die de mogelijkheden zal onderzoeken en voorbereiden. Dittrich sluit gehele of gedeeltelijke afstoting van de dienst overigens niet principieel uit. Ook rector magnificus prof. dr. F. Bonke (hij heeft de AV-dienst in zijn portefeuille) doet dat niet. Naar zijn mening moet uitgezocht worden of naast de videogroep niet ook de afdeling fotografie en de grafische afdeling van de hand gedaan kunnen worden. Tevens suggereert hij dat aanbiedingen als die van VCP de experimenteerfase van drie à vier jaar wellicht kunnen bekorten. Maar ook hij heeft bezwaren tegen de korte termijn waarop VCP uitsluit wil hebben.

De zaak rond de eventuele overname staat ook nog van andere zijde onder druk. De twee technici die wel voor de overname voelen hebben aangekondigd "hun eigen plan te zullen trekken" als het aanbod door de universiteit niet wordt gehonoreerd. De algemene verwachting is dat de twee dan zelf naar VCP zullen overstappen. "Wij blijven niet doorspelen als het strijke op het achterdek van de Titanic", verklaart Koos Behrtel. Niemand heeft de illusie dat de dan openvallende formatieplaatsen nog gestaan worden opgevuld, hetgeen de facto het einde van de videogroep zou be-

Hoe lang nog?

Anno 1953

In het standaardwerk "In vrijheid herboren" van Rogier en De Rooy schrijft laatstgenoemde op blz. 311 over "Het isolement als levensvorm": "Dit isolement schijnt zo natuurlijk, dat het door velen als inhaerend aan het katholicisme zelf wordt gevoeld; door niet katholieken soms als een gevaar, bijna steeds als iets onaangenaams; door katholieken als iets onmisbaars en als een weldaad, waaraan men veel goeds dankt. Men heeft het dan ook heftig als principe verdedigd, zelfs met het theologische en bijbelse argument: "Mijn Rijk is niet van deze wereld". Dat de Nederlandse katholieken hun "verworven" isolement zouden prijsgeven, is nog steeds nauwelijks denkbaar. Dat alles ook heel anders had kunnen lopen dan feitelijk geschied is, vormt zelden een overweging. Een katholiek voelt het isolement bijna als iets providentieels".

Anno 1987

Dit isolement blijkt inderdaad van zulk een principieel, providentieel en daardoor onmisbaar gehalte te zijn (geweest), dat het, amper 30 jaar later, zijn weldadigheid enkel nog kwijt kan op het terrein van school en onderwijs. . . .

Zo geformuleerd dreigt wellicht het gevaar, dat er ten aanzien van de huidige werkelijkheid op dit terrein opnieuw misverstand ontstaat.

Want die werkelijkheid is vooreerst, dat school en onderwijs van meet af aan de harde kern van de verzuiling zijn geweest, doordat de schoolstrijd bij uitstek fungeerde als voorwaarde en bindmiddel voor het hele isolementsgebeuren binnen de christelijke bevolkingsgroepen.

Vervolgens is er al in 1963 op gewezen in deel IV van "Welvaart, welzijn en geluk" - een katholiek uitzicht op de Nederlandse samenleving-, dat nimmer een fundamenteel en onderscheidend antwoord kon worden gegeven op de vraag naar het inhoudelijk karakter van de zich confessioneel noemende school. En die constatering geldt tot op de huidige dag.

Maar het belangrijkste is in dit verband tenslotte de conclusie, waartoe Van Kemenade onlangs kwam in deel 2 van het boek "Onderwijs: bestel en beleid", te weten: dat de vrijheid van onderwijs onvoldoende is gewaarborgd, doordat de confessionele bestuurlijke schoolmacht al lang, steeds meer en oncontroleerbaar op oude cijfers van de bevolkingsformatie berust. Ik breng dit alles hier in herinnering, omdat de meest opvallende resultaten van het pas verschenen boek "Kosten van de verzuiling" van J.B.J. Koelman antonen, dat de ontwikkelingen terzake sinds 1953 inderdaad hebben geleid tot grote scheefgroei in het onderwijsveld.

Enerzijds hebben vooral de organisaties van schoolbesturen en (in wat mindere mate) van onderwijsgevendend een sterke positie verworven binnen het "gesloten circuit" van de beleidsvoorbereiding en de besluitvorming, terwijl de onderwijsconsumenten nauwelijks georganiseerd blijken te zijn. Met alle gevolgen van dien voor de wijze waarop de planning van scholen voor lager en voortgezet onderwijs plaatsvindt. De psychologische ontzuiling wordt daardoor niet omgezet in een institutionele ontzuiling.

En anderzijds kan uit tal van onderzoeken geen andere conclusie worden getrokken dan dat de verdeling van het scholenbestand, naar richting, in onvoldoende mate aansluit bij de gewijzigde en zich steeds verder wijzigende voorkeur van de ouders. Anders gezegd: de vrijheid van onderwijs in ons land is "verworden" tot de vrijheid van de schoolbesturen en de besturenorganisatie.

Maar niet in de laatste plaats wijzen Koelman's resultaten óók uit, dat de verzuiling in het lager onderwijs weliswaar tot aanzienlijke extra uitgaven leidt. Maar tevens dat belangrijke besparingen kunnen worden verkregen zonder dat de vrijheid van onderwijs daardoor in het gedrang komt, mits...wordt overgegaan tot een andere vormgeving van de bekostigingsvoorwaarden.

De vraag wordt dus steeds dringender: hoe lang zal het nog duren, voordat de onderwijssituatie in ons land eindelijk in de pas loopt met de huidige maatschappelijke en ideologische ontwikkelingen?

Dr. J.G.H. Tans

tekenen. In dat geval vallen echter ook de voordelen van de beoogde transactie voor VCP weg. Mr. E. Steur, directeur van de medische faculteit en zijdelings betrokken bij de kwestie (VCP overweegt om de bij deze faculteit ondergebrachte media-service eveneens over te nemen), beoordeelt die voordelen voor VCP als "ruim". Hij steunt de strekking van het overnamevoor-

stel, maar zou gratis gebruik van dure apparatuur en slechts gedeeltelijk te betalen arbeidskrachten als een te genereuze tegemoetkoming van de RL beschouwen. VCP zelf spreekt bij monde van Holthuis van "een pittig voorstel. Wij wachten op een tegenbod."

Wammes Bos

Door Bart Brouwers.

Herrie

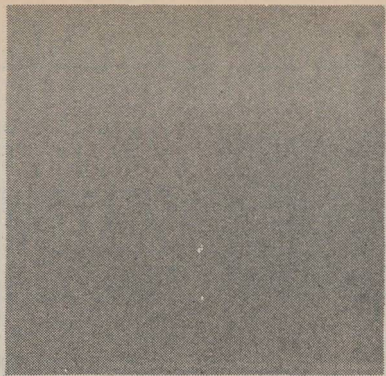
In een interview met een opinie-weekblad had minister Deetman zich onlangs laten ontvallen, dat hij zijn ministerschap direct zou opgeven, indien hij van de problemen rond de studiefinanciering 's nachts niet meer zou kunnen slapen. Zo'n tweehonderd studenten grepen die belofte van Deetman aan om eens flink herrie te gaan schoppen voor zijn woonhuis in Gouda en hem zodoende een hele nacht uit zijn slaap te houden. De studenten begonnen even na twaalf uur met hun actie. Ze maakten muziek en sommigen staken zelfs vuurwerk af. Het was de bedoeling dat het de hele nacht door zou gaan. "En dan had hij moeten aftreden", aldus een student. Maar rond half twee maakte de politie een eind aan de actie. (De Limburger)

Premie

De Columbia Business School kwam dit jaar met een nieuwe cursus 'Corporate Raiding: the art of war', met als docent Asher B. Edelman, een uitgesproken expert op het gebied van alles wat maar met de beurs te maken heeft. Edelman had een tijdelijk hoogleraarschap gekregen om de studenten het een en ander bij te brengen over (vijandige) overnames, zoals die regelmatig op de beurs plaatsvinden en waarmee hij zelf al multimiljonair was geworden. Het cursusprogramma omvatte echter meer dan de rector had verwacht. Edelman had namelijk de student, die hem een lonend overname-project kon aanwijzen, een 'vindersloon' van 100.000 dollar in het vooruitzicht gesteld. Rector Burton protesteerde direct, het initiatief afwijzend omdat het niet zou passen in het programma van de school. "Docenten van een Business School moeten hun leerlingen onderwijzen hoe ze goede en ethisch bewuste zakenmensen kunnen worden, niet hoe ze miljonairs worden." Volgens Edelman kan een zakenman echter niet jong genoeg in succes en beloning worden getraind en hij gaf zijn project dan ook slechts met grote weerstand op. Slechts een van de veertien studenten was het trouwens eens met de beslissing van de rector. Edelman zelf heeft wel gevoel voor ethiek aan de affaire overgehouden: "Burton's besluit doet geweld aan mijn vrijheid van onderwijs, en aan de vrijheid om te leren van de studenten." (Newsweek)

Onderzoek

De Katholieke Universiteit Nijmegen staat volgens de HOOP-nota van het ministerie nummer 1 waar het gaat om onderzoek. Hoe dat zo komt weet in Nijmegen niemand eigenlijk precies. "Ik vermoed niet dat het 'm in het leidingwater zit", zegt de een. "Omdat we hier zo'n goede hoogleraren hebben, die in staat zijn om onderzoeksplannen op te stellen die overtuigen", vindt een ander. Psycholoog Van Galen houdt het erop dat in het land der blinden Eenoog koning is. Professor Steggerda van de sectie Schei-

de antwoorden zal het reclamebureau, dat de opdracht uitvoert, een voorstel doen voor een media-campagne. Die campagne zelf zou dan ongeveer vier ton moeten gaan kosten. Daarnaast heeft het hoofd van de afdeling Interne en Externe Betrekkingen nog een ton gevraagd voor een voorlichtingsfilm over de universiteit. (Mare)

Helix

"Werk en onderwijs kunnen in de informatiemaatschappij niet langer gescheiden zijn, ze moeten met elkaar verstrengeld zijn als de dubbele helix in de DNA-structuur". Dat zei de voorzitter van de Britse Sociaal Democratische Partij, Shirley Williams, vorige week in Leiden. Williams had geen goed woord over voor het huidige onderwijs. De opdeling in vakken zoals wiskunde, Nederlands en geschiedenis was volgens haar "gerieflijke nonsens". De student moet -en kan dat ook via databanken zijn eigen weg vinden over de ouderwetse vakgrenzen heen. De hoogleraar die lange verhalen afsteekt zal in de toekomst dan ook overbodig zijn. Hij moet daarentegen fungeren als raadgever, stimulator en katalysator. Ook regelmatige bijscholing voor studenten die langer dan twee jaar met hun studie klaar zijn is volgens Williams onontbeerlijk, omdat de stof maar hooguit twee jaar 'up to date' is. (NRC Handelsblad)

Origineel

Nog een wervingscampagne: Groningen. De Letterenfakulteit koos

daar als slogan 'Faculteit der Letteren Groningen, dan weet je tenminste niet waar je terecht komt'; ongetwijfeld de meest originele kreet, maar of de aankomende studenten ook begrijpen wat er bedoeld wordt is een tweede. De universiteit denkt van wel. Bedoeld wordt dat de studie meer kansen biedt dan vroeger. Steeds meer afgestudeerden van de

Letterenfakulteit komen terecht bij bedrijven en instellingen en bijvakken als bedrijfskunde, economie en rechten zijn een must voor de letterenstudent van nu, aldus de woordvoerder van de Groningse universiteit. De alfa's doen hun intrede als yuppie in de wereld van het grote geld, als het ware. (Ad Valvas)

BESTUUR GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN NU COMPLEET

Het bestuur van de faculteit der gezondheidswetenschappen is weer compleet. De portefeuille onderwijs, die was vrijgekomen door de benoeming van prof. dr. L. Boon tot dekaan, wordt overgenomen door prof. dr. H. Schmidt, tot nu toe hoofddocent bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch.

Schmidt is deze week benoemd tot bijzonder hoogleraar om namens de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg de Tans-leerstoel te bezetten, die speciaal is ingesteld voor de verdere ontwikkeling van het Maastrichtse onderwijsmodel. De opdracht die Schmidt heeft meegereguleerd is het onderzoek en de ontwikkeling van het onderwijs in de geneeskunde en de gezondheidswetenschappen te bevorderen en internationaal onder de aandacht te brengen. Daarvoor staan al enkele activiteiten op zijn programma, zoals het organiseren van summer courses voor buitenlandse belang-

stellenden en het mede-uitgeven van een engelstalig boek over probleemgestuurd onderwijs.

(j.h.)

GRONINGERS

in MAASTRICHT

Heimweh naar het Hoge Noord'n? Koop de grammofoonplaat van de

ZUIDERDIEPSTEM f 25,-

en geniet van nummers als:

Groningen Laiverd mien schat
Fado Gado Blues
Eva van de Weeva
Alleen, alleen in paddepoel.

Bel 043-215516 (Nico Heemskerck) en de wind uit het Noorden waait je verfrissend tegemoet.

ZIELSBEHANDELING IN DEN BIECHTSTOEL

"Hoe moet de zielsbehandeling geschieden? In het algemeen zal de zielzorger de dwangzieken het eerst in den biechtstoel leren kennen. In lichtere gevallen blijft de behandeling beperkt tot den biechtstoel. Er zijn overigens genoeg zieken die om verschillende redenen er niet toe kunnen besluiten buiten den biechtstoel met den zielzorger te gaan spreken... Maar dikwijls zal men met een zielsbehandeling in den biechtstoel alleen niet klaar komen... vaak genoeg is het noodig dat ze zich eens volledig kunnen uitspreken." Aldus P. Dr. Chrysostomus Schulte in 'Zielszieken en zielzorg', uitgegeven door J.J. Romen & Zonen te Roermond in 1938.

Het boek is geschreven als handleiding voor biechtvaders die 'arme zieken' zoals zenuwlijders en psychopaten zielzorg willen verlenen. 'Zeker', vervolgt de auteur, 'de principes der moraal zijn en blijven onwrikbaar als een rots, ook voor zielszieken. Doch dan doet zich de vraag voor: hoe moeten die principes worden toegepast op dit soort penitenten? En dan lijkt de beantwoording niet zoo gemakkelijk.'

Schulte geeft erg af op de psycho-analyse zoals deze door Freud en de zijnen wordt gepraktiseerd. "Ik voor mij heb in mijn leven als zielzorger heel wat moeten tobben om te doen vergeten, wat anderen door de psycho-analyse in het bewustzijn der zieken hadden teruggeroepen. Men kan gerust de overtuiging zijn toegedaan, dat belevenissen uit de kinderjaren een groote rol spelen in het later leven en het onbewuste hoeft men niet te loochenen, maar daarom is het nog niet nodig zijn heil te zoeken in het bewust maken van het onbewuste. Men bereikt zijn doel veel eerder door een tegenovergestelde inwerking op de zieken... Vooral moet men voorzichtig zijn om het seksuele leven dat nog in rust is, niet opzettelijk wakker te schudden; het kon wel eens gebeuren, dat het niet meer tot rust te brengen was... Uit het oogpunt van zielzorg was het ook zeer te wenschen, dat de psycho-analytische behandeling als

rode oren

regel achterwege bleef. Wanneer het voor den priester niet passend is zich met psycho-analyse bezig te houden, dan zien wij niet in, waarom een geneesheer daartoe meer geëigend zou zijn. Gelukkig hebben de toonaangevende beoefenaars van psychiatrie en neurologie de psycho-analyse als zodanig totaal aan de kant gezet'.

En daar kon de medische stand het toendertijd mee doen.

Ook de suggestie dat godsdienst oorzaak zou kunnen zijn van zenuwstoringen, gedaan door de directeur van een groot zenuwlijdersgesticht, wordt door Schulte van de tafel geveegd.

"Wanneer het getal zieken, die aan het geloof lijden, bij de katholieken bijzonder groot is, dan komt dat wel daardoor, dat de godsdienst bij de katholieken meer in vleesch en bloed is overgegaan en innerlijk dieper wortel heeft geschoten dan bij anderen, op wie daarom in tijden van zielsziekte de godsdienst niet zoo'n indruk maakt... Wanneer het geloof op zich de oorzaak zou zijn van zielziekten, dan moesten deze toch verminderen met het kwijnen van het geloofsleven. Maar het is een feit, dat met het schrikbarend toenemen van goddeloosheid en zedenbederf in onze dagen, ook het getal zenuwzieken en zielszieken op angstwekkende wijze vermeerdert. Daarmee willen we nog niet zeggen dat het toenemen van zielsziekten en goddeloosheid zonder meer parallel loopt, omdat hierbij nog vele andere factoren medewerken".

Schulte lardeert zijn handleiding met de nodige grappige voorbeelden van gevallen van zenuwzieken in zijn zielzorgerspraktijk. Het feit dat de adviezen die hij aan de zielzorgers voorschotelt achterhaald zijn, maakt het lezen van dit werk amusant, dankzij of ondanks de serieuze toonzetting.

Matthé Ribbens

Observ
Na c
NI
M
Een j
nen
(Rode
veegd
ring a
aange
denter
hoofd
doend
Bover
veel t
daarom
en de
riculu
voorz
sie, d
afgelo
sprek
mense
bij he
is drie
daags
acht
voors
Van H
1976
uitget
In de
in de
werke
het di
tusser
zoek.
onder
lum f
raakt
gezoc
en sa
als q
draad
dieja
functi
de ja
de m
kome
opzet
haaln
blokk
de ke
gebre
voorz
wens
geled
over
plan.
blauw
Hetti
lijk n
Je ma
er is,
wel
uit de
ren g
aand.
kade
beelc
het e
peld
stage
de k
"tum
eerst
drach
veel

Na conferentie in Epen eindelijk definitief voorstel

NIEUW CURRICULUM VOOR MEDISCHE FACULTEIT

Als het aan de Onderwijscommissie van de Medische Faculteit ligt, beginnen eerstejaars studenten het komend studiejaar met een nieuw curriculum. De nota Rode Draad III, waarin het leerstofplan uitgewerkt is, komt donderdag 5 november in de faculteitsraad aan de orde. Als die haar goedkeuring verleent, kan gestart worden met het uitwerken van de plannen in blokboeken voor het eerste en tweede jaar. Met de vernieuwing van het derde en vierde jaar wordt gewacht tot volgend jaar.

Een jaar geleden werden de plannen van de onderwijscommissie (Rode Draad II) van de tafel geveegd, nog voordat ze ter goedkeuring aan de raad konden worden aangeboden. Medewerkers en studenten waren het wel eens met de hoofdlijnen, maar zagen die onvoldoende uitgewerkt in de blokken. Bovendien was de tijdsplanning veel te krap. De commissie besloot daarom haar nota terug te trekken en de invoering van een nieuw curriculum een jaar uit te stellen. De voorzitter van de onderwijscommissie, drs. Hettie Snellen, voerde de afgelopen maanden een aantal gesprekken met de critici en andere mensen, die nauw betrokken zijn bij het onderwijs. Op basis daarvan is drie weken geleden in een tweedaagse conferentie in Epen door acht deskundigen het definitieve voorstel gemaakt.

Van het huidige curriculum, dat in 1976 begon en jaar voor jaar werd uitgebouwd, is niet veel meer over. In de praktijk bleek het, met name in de eerste twee jaren, stroef te werken: beginnelingen werden in het diepe gegooid en de samenhang tussen de onderdelen leek vaak zoek. Bovendien waren een aantal onderwerpen te laat in het curriculum geschoven en in de knel geraakt. In de nieuwe opzet is dan ook gezocht naar een logische opbouw en samenhang, zowel qua inhoud als qua kennisverwerving. De leidraad voor het eerste en tweede studiejaar is het thema "menselijk functioneren", in het derde en vierde jaar zullen vooral stoornissen in de menselijke functies aan de orde komen. Door de spiraalwijze opzet is het mogelijk meer "herhaalmomenten" in te bouwen: blokken grijpen terug op elkaar en de kennis wordt stap voor stap uitgebreid en opgefrist. Hiermee is vooral tegemoet gekomen aan de wens van studenten, die twee jaar geleden, tijdens de eerste discussies over de vernieuwing van het leerplan, een eigen nota schreven "De blauwe spiraal". Hettie Snellen: "We willen natuurlijk niet opnieuw het wiel uitvinden. Je maakt gebruik van het goede, dat er is, maar het oude curriculum is wel volledig omgegooid. Thema's uit de laatste twee jaar zijn naar voren gehaald, krijgen meer of minder aandacht of worden in een logisch kader geplaatst." Een goed voorbeeld hiervan is het laatste blok van het eerste jaar, dat duidelijk gekoppeld is aan de verplichte verpleegstage in een kliniek. Vroeger werd de koppeling gemaakt met het blok "tumoren". Van daaruit gingen de eerstejaars met een aantal leeropdrachten de praktijk in. Dat bleek veel te zwaar te zijn, dus de koppe-

ling tussen het blok en de stage werd losgelaten en de stage bungelde er zo'n beetje bij. In de toekomst zal de link gelegd worden naar "Preventie, medische zorg en voorzorgingen", wetgeving, beroepsstructuur, invloed van de gezondheidszorg etcetera.

De ontwikkelingen in de medische wetenschap in de laatste tien jaar zijn ook betrokken bij de leerplanoontwikkeling. Zo krijgen de kennis op celniveau, medische microbiologie en immunologie meer aandacht. De aandacht voor het wetenschappelijk onderzoek is verschoven naar

het tweede jaar. In drie weken wordt een inleiding gegeven in de grondslagen en methoden van wetenschappelijk onderzoek, als voorbereiding op het vervoliprogramma Wetenschappelijk Onderwijs Medische Studenten (WOMS), dat onder andere een wetenschaps-stage in het derde jaar behelst. Het keuzenonderwijs blijft hetzelfde als nu, maar er is gezocht naar duidelijke dwarsverbanden met de blokken. Ook het "tweedestrooms onderwijs" (bijvoorbeeld attitudevorming, sociale vaardigheden, skills-lab) wordt ingebouwd in het basisleerplan. Men wil af van het onderscheid tussen eerste en tweede stroom en alles onder de verantwoordelijkheid van de blokcoördinator brengen. Dat voorkomt botsingen en bevordert de samenhang tussen de leerstofonderdelen.

In het nieuwe curriculum is het thema geconcentreerd in drie blokken aan het eind van het jaar. Daaraan vooraf wordt aandacht besteed aan de zintuigen en beweging en belasting van het lichaam.

De onderwijscommissie hoopt op weinig tegenstand in de raad, zodat de blokcoördinatoren benoemd kunnen worden en de planningsgroepen aan de slag kunnen. Aan de training en begeleiding van de onderwijmakers zal zowel vooraf als "on the job" extra aandacht worden besteed. Voor leden van de faculteitsraad houdt Hettie Snellen deze week een spreekuur, zodat ze in de vergadering van 5 november goed beslagen ten ijs kunnen komen en daardoor wellicht onnodige discussies kunnen vermijden.

Een grote verandering zal het tweede jaar ondergaan. Nu is dat opgebouwd vanuit de verschillende levensfasen van de mens: van niets tot het graf. Een belangrijk onderwerp uitspreiden over een heel jaar blijkt een te kunstmatige opzet, die tegendraads werkt: de aandacht verslapt.

Lucia Geurts

UNIVERSITEITSBLAD FOLIA BEDREIGD MET OPHEFFING

Het weekblad van de Universiteit van Amsterdam, Folia, wordt in zijn voortbestaan bedreigd. Volgens een bezuinigingsplan van het Amsterdamse college van bestuur moet het blad van een begroting van 1,4 miljoen per jaar terug naar 6,5 ton. De Amsterdamse universiteit kampt met ernstige begrotingstekorten, die het bestuurscollege wil inlopen via twintig bezuinigingsmaatregelen, die samen ruim dertig miljoen moeten opleveren. De aanslag van 7,5 ton op Folia is van die maatregelen de grootste.

Verder zou ook bezuinigd moeten worden op de studentensport, kantines, studie-faciliteiten en bibliotheken. Dat de begrotingstekorten moeten worden ingelopen is onlangs in overleg met minister drs. W.J. Deetman in een contract beklonken. De Amsterdamse universiteitsraad, die binnenkort gehoord wordt over de plannen van zijn college, zal voor elke bezuinigingspost die geschrapt wordt een alternatief moeten aanreiken. Deetman wil een verder oplopen van de tekorten niet toestaan.

Naar het zich laat aanzien zijn de twee grootste UR-fracties (Asva en Progressief Personeel, samen 21 van de 30 zetels) tegen een zo verregaande ingreep bij Folia. Over alternatieve bezuinigingen hebben ze echter nog niet nagedacht.

Folia placht tot dusver het universiteitsblad met de langste traditie van redactionele onafhankelijkheid te

zijn, en had in de vergelijking met andere universiteitsbladen de grootste redactie (6,5 formatieplaatsen) en het grootste budget. Voor de eerste bezuiniging - van twee ton - die het blad per 1 januari trof, bedroeg het totale budget 1,6 miljoen. De voorgestelde teruggang naar een budget van 6,5 ton (inclusief personeelskosten) maakt het volgens de zittende redactie onmogelijk een blad te maken dat de naam Folia nog zou verdienen: ofwel de papierkosten, ofwel de personeelskosten zouden met dat bedrag gedekt kunnen worden, maar niet allebei. De redactie acht de voorgestelde bezuinigingen dan ook het einde van Folia.

Volgens het College van Bestuur kan Folia met 6,5 ton worden teruggebracht tot een wekelijks mededelingenblad met "enkele" redactionele pagina's, zodat "de essentie van de opiniërende betekenis" van Folia zou voortleven. Tot nu toe, zo

folia

WEEKBLAD VOOR DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

mond dood

Het college van bestuur wil van Folia af. Dinsdag kondigde het een bezuiniging op onze subsidie aan van 750 duizend gulden. Dat betekent meer dan een halvering van de jaarlijkse universitaire bijdrage aan de exploitatie van het blad. Een bezuiniging van deze omvang betekent opheffing van Folia. Het is onmogelijk om met de resterende subsidie een universiteitsweekblad te maken, dat nog enigszins recht doet aan de doelstelling waarmee Folia indertijd is opgericht. Folia is het oudste universiteitsblad van Nederland, het bestaat nu veertig jaar. Meer dan tien jaar geleden werd de uitgave ervan toevertrouwd aan een stichting die los staat van de Universiteit van Amsterdam. Bij studenten en personeelsleden - samen goed

voor een lezerspubliek van bijna 35.000 mensen - vermoedde men namelijk terecht een betrokkenheid bij de universitaire wereld, die niet te voeden is met enkel officiële mededelingen. Er was en is nog steeds behoefte aan een onafhankelijk, kritisch en vernieuwend orgaan. In die functie heeft Folia zich sindsdien een alet gering aanzien verworven, ook buiten de universitaire gemeenschap. Met de thans aangetoonde bezuiniging wordt deze waardevolle traditie in een klap beëindigd. Als het aan het college van bestuur ligt, gebeurt dat al meteen bij de jaarwisseling. Wat mag overblijven is een onbestemd product, niet Folia. Het college van bestuur spreekt in een toelichting bij de bezuiniging al niet eens meer over het blad Folia, maar over 'een blad'. Dit 'blad' kan wat het college betreft wekelijks blijven verschijnen omdat er nu eenmaal mededelingen moeten worden verspreid. Men hoopt dat nog wat geld overblijft opdat een

enkele redactie aldus he opinieren De unive informatie personeel Op onafh permissij prin. D' en doch geldkra Een cya van best verzantw financieel caarmer te worden op Moet er een de doeken v

OM ENORM TEKORT IN TE LOPEN

COLLEGE WIL DERTIG MILJOEN BINNENHALEN

Het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam heeft besloten tot een (wettelijk) bezuinigingsmaatregelen, die samen ruim dertig miljoen gulden moeten opleveren. Een van de zwaarst getroffen is Folia. Dit blad zou in zijn huidige vorm moeten verdwijnen. Verder wordt bezuinigd op zaken als bibliotheken, studiefaciliteiten, studentensport en kantines. JOS DOHMEN

Het college heeft dinsdag een nota 'meerjarig financieel beeld' uitgebracht, waarin maatregelen worden aangekondigd tegen de toename van tekorten die de universiteit al sinds 1984 oploopt.

een enkele redactionele pagina's. De

Stichting Centrum voor Onderwijsontwikkeling (CO) wordt met drie ton gekort en het universitaire personeel met een half miljoen. Daarnaast moet de studentensport vier ton inloopen, die over drie jaren moet worden ingelopen van de contributies. Dat de universitaire bibliotheken hun worden aangepakt was reeds bekend; in de nota rekent het college van bestuur voor de korte termijn op een bezuiniging van vijf ton. De budgetaire discussieverloop van faculteiten en laboratoria zal behoorlijk worden ingekrompen (een miljoen gulden), evenals de kantines (drie ton), de studiefaciliteiten en studentensport van het personeel (samen een half miljoen). Bij de universitaire bezuinigingsplannen is in de nota 'meerjarig financieel beeld' niet meer duidelijk. Daarbij zijn de budgettekorten voor de komende jaren vastgelegd, met daarvoor een 'plan'.

MAARTEN POELGE

is met toezicht bevoegd om andere ges gevoerd oede, man. De twee dent sociale g versiteit van A ook de energie snitbare voorzi lijke studentenvo nanciering, zo ve gest, heeft zich i aandacht van zijn neesteld: looncoëffici, dekk van alle di

meldt de redactie, werden wekelijks tien à twaalf redactionele pagina's verzorgd. De postverzekering van het blad, die zo'n vier ton per jaar kost, zou voorts stopgezet moeten worden. Met name daarover zal de UR vermoedelijk vallen, omdat de UvA veel deeltijd- en spoorstudenten heeft.

Amsterdam zou bijvoorbeeld naar goedkopere huurpanden moeten verhuizen, het ziekteverzuim moeten terugdringen of met fraudebestrijding moeten beginnen. De huidige bezuinigingsplannen noemt de redactie "de makkelijkste slachtoffers zoeken."

Esther Hageman/UP

Folia is van plan in de komende tijd in de redactionele kolommen aandacht te besteden aan alternatieve bezuinigingen. De universiteit van

Van Doorne: emancipatiebeleid structureel maken in positief actieplan

"WAAR COMPETITIE ZICH VERSTERKT VALLEN VROUWEN UIT DE BOOT"

"De maatschappelijke ontwikkelingen rond vrouwenemancipatie dringen blijkbaar maar moeizaam door tot de universiteiten. Vrouwen komen nauwelijks terecht in de hoogste wetenschappelijke regionen, vervullen bijna geen beleidsfuncties en werken veel vaker dan mannen in deeltijd." Dr. Anneke van Doorne is Universitair Hoofddocent aan de Faculteit Sociale Wetenschappen in Utrecht en heeft onderzoek gedaan naar de loopbanen van mannelijk- en vrouwelijk personeel aan die instelling. Vorige week donderdag tijdens het symposium 'Emancipatie aan de RL' presenteerde zij conclusies uit dit onderzoek, die volgens haar generaliseerbaar zijn naar alle universiteiten. Tevens reikte zij handvaten aan voor 'positieve actieplannen' op de universiteiten.

Naast haar universitaire baan runt Van Doorne met enkele andere vrouwen het Bureau voor Organisatierecherche en Positieve Actie, een adviesbureau met een brede ervaring op het terrein van concreet emancipatiegericht personeelsbeleid. Positieve Actie omschrijft Van Doorne als "een samenhangend geheel van maatregelen in een arbeidsorganisatie met als doel om een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen te krijgen in alle functies en op elk niveau binnen een redelijke termijn". Deze ambtelijke typering staat voor een begrip, dat in de jaren '80 het wachtwoord lijkt te worden, waarmee voor vrouwen de deur naar elke (top)functie geopend moet worden. Geen mooie intenties maar concrete plannen die wat meer inhoud hebben dan de inmiddels aan veel advertenties toegevoegde en weinig effectief gebleken zinsnede: 'bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar een vrouw'.

Affirmative Action

Het verschijnsel is komen overwaaien uit de Verenigde Staten, waar de overheid in de zestiger jaren begon met een 'Equal Opportunity Program' voor allerlei onderdrukte groepen. Van Doorne vertelt de onvermijdelijke anecdote, die over de invoering van 'Affirmative Action' de ronde doet. Tijdens de behandeling in de Senaat van de Civil Rights Act (1964) raakte een der senatoren zo 'fed up' door de eindeloze discussies over het tegengaan van discriminatie op grond van ras of herkomst, dat hij cynisch uitriep: "laten we geslacht er ook nog bij nemen". Waarop een andere senator riep dat hij dat een "perfect idea" vondt en het voorstel vervolgens werd aangenomen. Affirmative Action wordt in Amerika rigoreus aangepakt. Bedrijven die discrimineren worden door de rechter verplicht tot het opstellen van een positief actieplan. Het aantonen van discriminatie kan een puur statistische aangelegenheid zijn, bijvoorbeeld als blijkt dat een bedrijf minder vrouwen in dienst heeft dan het regionaal gemiddelde. Volgens Van Doorne zijn na vijftien jaar de eerste resultaten evident: het aantal vrouwen in leidinggevende posities, met name op midden-management niveau, is duidelijk toegenomen en uit dit potentieel zullen in de toekomst waarschijnlijk steeds meer vrouwen in topposities terechtkomen. In Nederland biedt de Wet Gelijke Behandeling uit 1980 de juridische

Dr. A. van Doorne: onderwijsuitstroom swingend criterium bij vaststellen streefcijfers (foto Frits Widdershoven)

mogelijkheid tot positieve actie. De Overheid stelt zich echter uiterst terughoudend op en laat het aan bedrijven en Sociale Partners over in hoeverre ze op dit punt een actief beleid willen voeren. Die staan volgens Van Doorne niet te trappelen om een positief actieplan op te stellen; men vindt het betuttelend en vaak wil men zittend personeel beschermen, zodat een nieuwe instroom (en daarvan moeten vrouwen het juist hebben) geen kans krijgt.

Opofferen

Universiteiten vormen in dit verhaal geen gunstige uitzondering. Uit het onderzoek dat Van Doorne verricht heeft naar de posities en loopbanen van het vrouwelijk en mannelijk personeel aan Rijksuniversiteit Utrecht komt een uitermate scheve verhouding naar voren. Weliswaar nam het aandeel van het vrouwelijk wp de laatste tien jaar

licht toe, maar tegelijkertijd is het aantal deeltijdwerkers sterk gestegen en het kwalificatieniveau gedaald (dus minder hoofdmedewerkers en kroondocenten). Bij het mannelijk wp gelden deze verschuivingen niet. Het aantal deeltijders bij het vrouwelijk technisch en administratief personeel toont ook een forse stijging. "Het lijkt erop dat vrouwen zich bij bijvoorbeeld reorganisaties vrijwillig opofferen, opdat de hoofdstroom in het arbeidsproces (de mannen dus) geen stap terug hoeft te doen", aldus Van Doorne.

Het verschijnsel dat vrouwen nauwelijks doordringen tot de hoogste wetenschappelijke regionen, heeft zich volgens haar nog versterkt sinds de invoering van het nieuwe rangenstelsel. Voor de functie van UHD'er komen vrouwen praktisch niet meer in aanmerking: "Waar competitie zich versterkt vallen vrouwen uit de boot".

Vrouwen verdienen gemiddeld ook

minder dan mannen, zelf als men de invloed van kenmerken als leeftijd, opleiding, aantal dienstjaren en burgerlijke staat uitschakelt. "Dat betekent niet dat vrouwen in dezelfde schaal minder betaald krijgen dan mannen. Wel is het zo dat vrouwen met dezelfde formele kwalificaties in lagere loonschalen zitten. Het rendement dat ze uit hun opleiding halen is veel kleiner dan bij mannen. Gepromoveerde vrouwen bijvoorbeeld hebben ongeveer de helft minder baat bij hun promotie dan mannen. Deels komt dit omdat vrouwen er bij sollicitatiegesprekken niet op uit zijn om het onderste uit de kan te halen. Daarnaast zitten vrouwen, ook in de hogere echelons, eerder in zogenaamde zorgfuncties -zoals studentende-caan- dan in beleidsfuncties. Aan kenmerken als 'zorg' en 'ondersteuning' wordt via functiewaarderingsystemen minder waardering (dus inkomen) toegekend, dan aan beroepskenmerken als 'planning' en 'beleid'."

vrouwen bij de Rijksuniversiteit Limburg. Enkele conclusies hieruit: "Absoluut en in f.t.e. gemeten (werken) er meer mannen dan vrouwen aan de universiteit. Het aandeel van vrouwen neemt tussen 1984 en 1986 heel licht toe. Meer vrouwen dan mannen werken in deeltijd, zowel bij het wp als nwp. Bij het nwp werken ten opzichte van het wp relatief veel vrouwen (...) maar uit de f.t.e. blijkt een veel ongunstiger beeld. In hogere functies (Hoogleraar, Universitair Hoofddocent) werken slechts enkele vrouwen, maar ook aan de basis van het wetenschappelijk personeel (student-assistenten, aio's) werken meer mannen dan vrouwen." Het slechts is het gesteld met de bezetting van vrouwen aan de economische faculteit: "Bij het wetenschappelijk personeel van deze faculteit zijn vrouwen met een lantaarn te zoeken". Het Maastrichtse onderzoek bevestigt bovendien dat als gevolg van de wijziging in het rangenstelsel de achteruitgang voor vrouwen op UHD-niveau procentueel groter is dan voor mannen. De onderzoeksgroep concludeert dat het gevoerde beleid, "ondanks het progressieve karakter van de jonge universiteit (-) tot nog toe een wel erg gering resultaat heeft gehad".

Streefcijfers

Van Doorne signaleert in universitaire organisaties een aantal knelpunten die vooral voor vrouwen gevolgen hebben. "Het feit dat vrouwen meer te doen hebben dan alleen hun beroep noopt hen tot keuzes die mannen niet hebben". Uit het Utrechtse onderzoek blijkt dat vrouwelijk wp meestal een combinatie van taken (beroep en gezin) op zich neemt en derhalve overwegend in deeltijd werkt. Daardoor hebben ze minder tijd voor onderzoek en bestuur en vallen ze bij reorganisaties vaak uit de boot. Bij het nwp ligt de situatie iets anders. Na tien jaar werken blijkt slechts 20% van de vrouwen kinderen te hebben, terwijl dat bij het mannelijk nwp 2/3 is. "Volharden in hun baan 'kost' vrouwen dan ook meer dan mannen", aldus Van Doorne. Het gebrek aan loopbaanbegeleiding ziet zij als een groot probleem binnen ambtelijke organisaties. "De verantwoordelijkheid voor de eigen loopbaan wordt volledig bij de ambtenaar zelf gelegd. Daar is weinig op tegen als je precies weet wat je wil, en als je de wegen kent om je doel te bereiken. Maar met name in de lagere regionen, waar relatief veel vrouwen werken, is extra stimulerend nodig." Van Doorne heeft ook kritiek op het beheersmatige karakter van het personeelsbeleid aan de universiteiten. "De nadruk ligt veel meer op het beschermen van het bestaande, dan op het aanboren en ontwikkelen van nieuw talent. De externe werving is weinig gericht en er vindt nauwelijks actieve correctie plaats als weinig vrouwen zich melden. Interne werving is positief bedoeld om het zittende personeel te beschermen, maar heeft als negatieve consequentie dat nieuwkomers (dus vrouwen) moeilijk kunnen doorbreken." Het universitaire management draagt ook schuld aan de blijvende achterstand van vrouwen. "Men vindt het geen relevant beleidsprobleem, emancipatie komt meestal ergens achteraan. De oorzaak van de achterstand van vrouwen zoekt men niet in de structuur

Observant
van de geschiedenis die is meesleidsaar blijven ze te vanden, mo die da woorde Dat zo patiewe inmidde Nederla gesteld volgens emanci wordt i plan vo van zo' de stre mijn a bepaal nen en realisee wordt 50% v onderw moet z Doorn actiepl korte Daarbi rium" suitstro en vaa Van D het vr nu al c "Je zie een be dat me nisatie paalt om h dienst culteit groepe voor d beleid. vindt plaats. Head- Het sc versite Unive scheen handle positie een v ving e behan slag'. en Re bevel vrouw elke t Juridis al het verder lichter zake 2 beleid re fun huntir den al deeltij uur): voor niet o De RL go op emanc leid e vingsa len v wikke manaj tieve. Emely

Braaf forum over emancipatie aan de RL

„MANNEN ZULLEN BOTTE HOUDING AANNEMEN”

„Degenen die op de betere posten zitten zijn mannen en het is niet in hun belang om ideologische lippendienst te bewijzen aan de emancipatie. Emancipatie is derhalve een kwestie van vrouwen en die zullen de mannen op hun weg vinden.” De spreker is de nieuwe decaan van de faculteit der gezondheidswetenschappen, prof. dr. Louis Boon. Zijn met vrolijke stelligheid gebrachte uitspraak was een van de weinige vonken tijdens het forum, dat vorige week donderdag het symposium over 'Emancipatie aan de RL' afsloot. Het vuurwerk bleef uit.

Ondanks de keurig nette man-vrouw verhouding kregen de heren in het forum ruimschoots de kans te domineren. Het gezelschap van mensen uit de bestuurlijke niveau's van de universiteit mocht zijn visie geven op het emancipatiebeleid aan de RL, maar de discussie bleef steken in een wat vrijblijvend filosoferen. Het college van bestuur is uiteindelijk verantwoordelijk voor het emancipatiebeleid, zo stelde het forum vast. De portefeuillehouder emancipatiezaken, Karl Dittrich, had eerder op de dag het symposium geopend en erkend dat de personele verhoudingen aan de RL met name in de hogere functies scheef liggen. "Vanuit de voorbeeldfunctie die vrouwen in die categorieën personeel hebben is dat een ongewenste situatie." De instelling heeft zich, aldus Dittrich, tot nog toe terecht gericht op overleven en uitbouw. "In de nota Profileren en Uitbouw van de Rijksuniversiteit Limburg die het college onlangs heeft uitgebracht wordt echter duidelijk geconstateerd dat emancipatie een zaak van de hele instelling dient te zijn."

Veranderen moet niet gebeuren door middel van "zwaar aangezette en zeer beleidsrijke nota's", vindt het collegelid. "Veel belangrijker is het om te zoeken naar mogelijkheden om daadwerkelijke belemmeringen voor vrouwen in het aanstellings- en loopbaanbeleid weg te nemen." Dittrich verwees naar de VEC, de crèche en de werkgroep

Het forum v.l.n.r.: Job Cohen (U-raad), Carla Stuurman (onderwijscommissie MF), Yvonne Winants (VEC), Louis Boon (decaan FdGW), Marike Laning (U-raad), Leo Leunissen (hoofd personeelszaken) (foto Frits Widdershoven)

die momenteel knelpunten in het personeelsbeleid onderzoekt. Allemaal reeds bestaande initiatieven die volgens hem leiden tot "praktische voorstellen voor verandering en het opzetten van goede onderwijs- en onderzoeksprogramma's. "Bovendien", zo constateert Dittrich, "beginnen bestuurders langzamerhand oog te krijgen voor de achterstandsituatie waarin vrouwen zitten".

Veel concrete plannen levert dat vooralsnog niet op, zo bleek tijdens het forum. Die stuiten dan ook vaak

op grote weerstand. Leo Leunissen, hoofd van de Dienst Personeelszaken, noemde uit eigen ervaring de voorzitter van een vakgroep X, die aan hem duidelijk maakte dat geen vrouw 'zijn' vakgroep binnen zal dringen zolang hij de dienst uitmaakt. Ook richtte hij een beschuldigende vinger op de externe accountantsdienst, die vindt dat er teveel subsidie naar de crèche gaat. Alles was geld kost stuit op weerstand, aldus Leunissen. Vrouwen moeten daarom mannen aan het hart drukken, want die bezetten de

machtspolitiek. En dan nog zal er een hele harde strijd geleverd moeten worden. Alleen via interne rechtspositieregels, die verbindend worden opgelegd door het college van bestuur, kun je de uitgangspunten van emancipatie concretiseren. Job Cohen, hoogleraar aan de juridische faculteit en lid van de universiteitsraad, gaf te kennen niet in die juridische regels te geloven, "tenzij je tot verstrekkende voorstellen komt en daar is dan weer zoveel tegen in te brengen dat ik die stap niet maak". Cohen meende dat vrouwen er meer baat bij hebben om via commissies of netwerken "van onderaf zaken te organiseren". Decaan Boon vondt dat nu "weer een typische mannenreactie. Mannen zijn wel voor emancipatie, maar als er iets uit moet komen benoemen ze een commissie. Vrouwen kunnen wel op het schuldgevoel van mannen werken, maar wanneer het erop aankomt zullen die toch een botte houding aannemen. Veel verder dan overleg voeren komt het niet." Boon was wel zo eerlijk om te erkennen dat hij ook zo'n in theorie welwillende, maar in de praktijk niet tot concessies bereid zijnde man is. Vooral een voorrangbeleid voor vrouwen in hoge functies, waar zich meestal maar weinig vrouwelijke kandidaten aanbieden, stuit bij hem op weerstand. "Als je dat geforceerd wil veranderen, kun je niet aan de allerbeste de voorkeur geven. Wanneer zich onder 25 kandidaten slechts 2 vrouwen bevinden, is de kans statistisch niet erg groot dat die 2 dan toevallig de beste zijn. Als je tot quotering overgaat, moet je het kwaliteitscriterium minder laten wegen en daartoe is slechts een minderheid van de mannen bereid."

Deeltijd

Slechts over een concreet plan leek in het forum aanvankelijk grote eendracht te bestaan, maar dat kan dan ook 'budgettair neutraal' worden uitgevoerd. Met enige opluchting constateerde men dat meer deeltijdwerk gemakkelijk gerealiseerd kan worden, zelfs (of juist) in de hogere functies. Toch zou dit ei van Columbus volgens sommige forumleden weleens een lege dop kunnen blijken. Met een parttime baan is het immers moeilijk om een duidelijke carrièrelijn te hebben. Men vindt het bovendien tamelijk verdacht dat het altijd weer de vrouwen zijn die voor het deeltijdwerk opdraaien. En zolang parttime werken niet evenredig verdeeld raakt over mannen en vrouwen, is het maar de vraag of hiermee de emancipatie bevordert wordt.

Emely Nobis

van de organisatie zelf, maar in de geschiedenis, de cultuur of de keuzes die vrouwen maken. De realiteit is meestal dat goed bedoelde beleidsaanbevelingen in een vacuüm blijven hangen omdat men verzuimt ze te implementeren. Als er bepaalde maatregelen afgekondigd worden, moet je ook iemand aanstellen die daarop toeziet en er verantwoordelijkheid voor afdraagt." Dat zou bijvoorbeeld een emancipatiewerkster kunnen zijn, zoals die inmiddels op het merendeel van de Nederlandse universiteiten is aangesteld. Minstens zo belangrijk is volgens Van Doorne echter dat het emancipatiebeleid structureel wordt ingebed in een positief actieplan voor de organisatie. De kern van zo'n plan vormen de zogenaamde streefcijfers. Er wordt een termijn aangegeven waarbinnen een bepaalde verhouding tussen mannen en vrouwen in een functie gerealiseerd kan zijn. In het HOOP wordt gesteld dat in het jaar 2035 50% van de instroom in het wp en onderwijzend personeel vrouw moet zijn. Die termijn vindt Van Doorne niet reëel. In een positief actieplan moeten er quota voor de korte termijn opgesteld worden. Daarbij kan als "swingend criterium" bijvoorbeeld de onderwuitstroom gelden. "Minder riskant en vaak het meest realistisch" vindt Van Doorne het om uit te gaan van het vrouwelijk potentieel dat zich nu al op de arbeidsmarkt bevindt. "Je ziet wat er nu al aan mensen met een bepaalde opleiding is, vergelijkt dat met de situatie in je eigen organisatie, stelt streefcijfers op en bepaalt welke maatregelen je neemt om het gat te overbruggen. De diensthoofden, directeuren van faculteiten of hoogleraren van vakgroepen worden verantwoordelijk voor de concrete uitvoering van dit beleid. Door registratie en evaluatie vindt er regelmatige controle plaats."

Head-hunting

Het soort maatregelen dat een universiteit kan nemen is legio. Aan de Universiteit van Amsterdam verscheen onlangs een uitvoerige handleiding met handvaten voor positieve actie, die variëren van een voorkeursbehandeling bij werving en selectie tot een 'voorkeursbehandeling van vrouwen bij ontslag'. De Onderzoeksgroep Vrouw en Recht geeft ook een aantal aanbevelingen. Zo zou er minstens één vrouw deel moeten uitmaken van elke benoemingscommissie. Bij de Juridische Faculteit is dit overigens al het geval. Van Doorne noemt verder maatregelen als het 'doorlichten' van functie-eisen (hoe terzake zijn die), een actief loopbaanbeleid voor medewerkers in de lagere functies, gerichte werving (head-hunting, adverteren in vrouwenbladen als Opzij) en het stimuleren van deeltijdarbeid in hogere functies (32 uur): "hogere functionarissen zijn voor grote delen van hun tijd toch niet op het werk". De RL adviseerde ze om haar imago op te poetsen met een modern, emancipatiegericht personeelsbeleid en dit uit te dragen in de wervingsadvertenties. Die weerspiegelen volgens haar uitstekend de ontwikkelingen binnen het moderne management en daarin heeft positieve actie ook een plaats.

Emely Nobis

jaar		faculteiten		diensten		basiscollectie en lerarenopleiding		totaal man/vrouw		totaal generaal
		m	v	m	v	m	v	m	v	
1984	w.p.	459	86	19	3	8	5	486	94	580
		-84,2%	-15,8%	-86,4%	-13,6%	-61,5%	-38,5%	-83,8%	-16,2%	
1985	w.p.	541	113	6	4	5	4	552	121	673
		-82,7%	-17,3%	-60,0%	-40,0%	-55,6%	-44,4%	-82,0%	-18,0%	
1986	w.p.	639	181	13	6	5	5	657	192	849
		-77,9%	-22,1%	-68,4%	-31,6%	-50,0%	-50,0%	-77,4%	-22,6%	
1987	w.p.	174	297	186	146	4	7	364	450	814
		-36,9%	-63,1%	-56,0%	-44,0%	-36,4%	-63,6%	-44,7%	-55,3%	

De verdeling tussen mannen en vrouwen (WP en NWP), zoals die door de Onderzoeksgroep Vrouw en Recht voor de RL in kaart is gebracht. Dit zijn de absolute cijfers. Uit de full-time equivalents blijkt bovendien dat veel meer vrouwen dan mannen in deeltijd werken. Ook moet in aanmerking genomen dat in de hogere top-functies slechts enkele vrouwen werken.

Kindercreche "t Grummelke"

Per 18 januari 1988 openen wij onze kindercrèche "t Grummelke". Deze wordt gevestigd te Maastricht, Daalhof-Noord, Titanenhof 16.

De crèche is bestemd voor kinderen van 0-4 jaar en zal geopend zijn (al naargelang de behoefte) van maandag t/m vrijdag van 8.00-18.00 uur.

De kosten per kind worden bepaald op pl. min. f 5,00 per uur, inclusief eetpotje (Olvarit), fruit, brood, melk en limonade (exclusief flessen babyvoeding en luiers).

Voor nadere inlichtingen en aanmeldingen kunt U zich wenden tot:

Magda Cobben, Titanenhof 16, 6215 EA Maastricht, tel. 043-470742.
Anita Weltens, Titanenhof 20, 6215 EA Maastricht, tel. 043-473875.

Universiteit

Algemeen

Inaugurale rede prof.dr. J. van Engelshoven

Dr. J. van Engelshoven, hoogleraar radiodiagnostiek heeft op vrijdag 23 oktober zijn inaugurale rede, getiteld "Onderweg naar meer zekerheid", uitgesproken.

Daarin belichtte hij de ontwikkeling die de radiodiagnostiek de afgelopen 15 à 20 jaar heeft doorgemaakt. De geavanceerde afbeeldingstechnieken waar de radiodiagnostiek zich op dit moment van bedient maken een uiterst nauwkeurige anatomische weergave van inwendige structuren en organen mogelijk en uit de beelden zijn vaak verstrekkende conclusies te trekken over eventueel aanwezige pathologie. Ziekten kunnen nu met meer zekerheid en in een vroeger stadium aangetoond worden, waardoor een eventuele behandeling ook eerder kan worden gestart. Deze moderne afbeeldingstechnieken zijn bovendien minder belastend voor de patiënt. Röntgenonderzoek zal in toenemende mate vervangen worden door onderzoek met behulp van ultrageluid of nucleaire magnetische resonantie, terwijl de stralingsdosis van het resterende röntgenonderzoek door invoering van digitale beeldtechnieken nog verder kan verminderen.

Er zijn echter nieuwe problemen ontstaan. Het is niet altijd duidelijk in welke situaties die nieuwe beeldtechnieken moeten worden toegepast. De selectiemechanismen die tot onderzoek leiden, de voorspellende waarde van beelddiagnostiek in verschillende situaties en de effecten van beelddiagnostiek op de gezondheid van de patiënt en op de gezondheidszorg als systeem zullen verder onderzocht moeten worden.

Mensenrechten El Salvador

Nog dagelijks vinden er in El Salvador grove inbreuken plaats op de persoonlijke en de wetenschappelijke integriteit van studenten en medewerkers van de universiteit (UES). Hierdoor kunnen

het universitaire onderwijs en onderzoek niet meer voldoen aan de maatstaven die daaraan moeten worden gesteld. Deze boodschap heeft het College van Bestuur verzonden aan Minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken. De minister is verzocht zijn bezorgdheid daarover namens de Nederlandse regering over te brengen aan president Duarte bij diens bezoek aan ons land. Vorige week heeft Th. van Boven namens de Faculteit der Rechtsgeleerdheid aan Van den Broek gevraagd bij het bezoek van de Salvadoraanse president de verdwijning ter sprake te brengen van Jorge Salvador Uhau, medewerker van de universiteit van El Salvador. Deze werd op 1 september in de hoofdstad ontvoerd en wordt sindsdien vermist. Minister Van den Broek heeft Van Boven inmiddels laten weten, dat hij het geval van Uhau met Duarte heeft besproken. De president zei, het geval te kennen en opdracht te hebben gegeven het te onderzoeken. Tot nu toe heeft dat geen resultaat gehad maar de president zal er aandacht aan blijven schenken.

Samenwerking met El Salvador

Op 19, 20 en 21 oktober heeft een delegatie van de "Universidad El Salvador" (UES), waarmee de RL een samenwerkingsovereenkomst heeft, een bezoek gebracht aan de RL.

Tijdens het bezoek is gesproken over de samenwerkingsovereenkomsten tussen de UES en de RL. Er zijn voornemens tot samenwerking op het gebied van vaardigheidsonderwijs aan medische studenten. Ook vanuit GVO, Verplegingswetenschap en onderwijs/onderzoek op het gebied van mensenrechten is samenwerking mogelijk.

Concrete projecten kunnen verder uitgewerkt worden tijdens een tegenbezoek van de RL-delegatie aan El Salvador eind 1987-begin 1988.

Te zijner tijd zullen deze projecten voor financiering voorgedragen worden bij de NUFFIC/Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Nieuwbouw FdG/FdGW

Er is overeenstemming bereikt met de architect en de adviseurs m.b.t. de nieuwbouw FdG/FdGW.

Op 29 oktober zijn de desbetreffende contracten ondertekend. Ter voorbereiding van het voorlopig ontwerp zal op 4, 5 en 6 november een workshop worden gehouden.

RL-Agenda

30-10 Inaugurale rede prof.dr. L. Soete, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

30-10 Start tentoonstelling "De verbeelding begrensd", (B), t/m 27-11, info: tel. 887777, tst. 219.

31-10 Congres "Stemmen horen en ermee kunnen omgaan", (Utrecht), info: tel. 882235.

03-11 Nationaal Congres Gezondheidszorg: van tweede naar eerste lijn, Jaarbeurs Utrecht, 13.15-18 uur, info: tel. 020-268566.

04-11 t/m 07-11 Congres "Inleiding in verplegingswetenschappelijk onderzoek", Kasteel Elslloo, info: mw. F. Hein, tel. 887777.

06-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Geneeskunde (R) en Faculteit der Gezondheidswetenschappen (J), info: tel. 888324/313.

07-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Geneeskunde (R) en Faculteit der Gezondheidswetenschappen (J), info: tel. 888324/313.

12-11 Promotie A. Crijnen en H. Kraan, Aula (J), 15 uur, info: tel. 888257/269.

13-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Rechtsgeleerdheid, (Ni), info: tel. 888324/313.

14-11 Voorlichtingsdag Faculteit der Rechtsgeleerdheid (Ni) en Faculteit der Economische Wetenschappen (J), info: tel. 888324/313.

20-11 Promotie G. Peters, Aula (J), 14 uur, info: tel. 888257/269.

20-11 Promotie E. Wouters, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

27-11 Inaugurale rede prof.dr. N. Roos, Aula (J), 16 uur, info: tel. 888257/269.

Dienst Voorlichting

'Bulletin' wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redacteur van deze rubriek, Frank Speet, kamer 304 (Jezuïetenklooster) op speciale kopijbladen (bij hem verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Informatie: Frank Speet, ist. 319.

Sporthal

In zijn vergadering van 29 september heeft het College van Bestuur in principe ingestemd met de realisering door de Gemeente Maastricht van een (dubbele) sporthal op het Randwijk-terrein. Thans kan bij O&W toestemming worden gevraagd voor de overdracht van de grond aan de Gemeente.

Naar verwachting zal de sporthal volgend jaar september gebruiksklaar zijn.

Benoemingen Recht

Dr. P. Drazen is benoemd tot directeur van het Researchinstituut voor Kennissystemen (RIKS). Het College van Bestuur heeft F. Bonke benoemd tot bestuurslid van het RIKS namens de RL.

Aanmeldingen voorlichtingsdagen

Bij de dienst Voorlichting komen nog steeds meldingen voor de voorlichtingsdagen op 6, 7, 13 en 14 november binnen.

Op maandag 19 oktober waren er 2475 meldingen verwerkt in de computer terwijl dat er op maandag 26 oktober 2924 waren:

19-10 26-10
Geneeskunde 493 582
Gezondheidswet. 916 1072
Recht 438 519
Economie 628 751

Daarnaast had de dienst Voorlichting op 19 oktober 2658 verzoeken om schriftelijke informatie over een studie aan de RL ontvangen, terwijl dat aantal op 26 oktober was opgelopen tot 2851.

Onderwijskrant RL

Sinds kort is er bij de dienst Voorlichting voor iedereen een "Onderwijskrant" verkrijgbaar.

De 8 pagina's dikke krant bevat informatie over het onderwijssysteem aan de RL, het onderwijs aan de verschillende faculteiten en informatie over toelating en plaatsing, over studentenvoorzieningen (sport, Studium Generale) en over Maastricht. Ook zijn er uitspraken van studenten over hun studie aan de RL opgenomen. Daarnaast bevat de krant de programma's voor de voorlichtingsdagen in november.

De Onderwijskrant is het gehele jaar door, dus ook na de voorlichtingsdagen, te gebruiken.

De krant wordt vooraf aan alle deelnemers van de voorlichtingsdagen toegestuurd en aan mensen die informatie over het onderwijs aan de RL vragen. De Onderwijskrant is geproduceerd door de dienst Voorlichting en is daarvoor iedereen gratis te verkrijgen (kamer 3010, 3e etage Jezuïetenklooster).

Peter Debye-prijs

De RL wordt door de Stichting Edmond Hustinx in de gelegenheid gesteld tweemaal een prijs van f 20.000,- uit te reiken. Deze prijs is genoemd naar de in Maastricht geboren en getogen fysicus en Nobel-prijswinnaar Peter J.W. Debye (1884-1966).

De prijs zal voor de zesde keer worden uitgereikt op de dies natalis, 13 januari 1989, aan een persoon of groep (van maximaal 3 personen) die een fundamentele bijdrage geleverd heeft aan onderzoek op het gebied van voeding, met name de energiewisseling.

De internationale jury zal het waarderen als haar aandacht wordt gevestigd op personen of groepen die in aanmerking komen voor de prijs op grond van hun

wetenschappelijk werk op bovengenoemd gebied.

Inlichtingen over de prijs en voorwaarden: dr. E. Drenthe, secretaris van de jury, Rectoraat, RL.

Sluittingsdatum voor de inzendingen: 1 juli 1988.

Wijziging Interimregeling Ziektekosten

De Interimregeling Ziektekosten is gewijzigd.

Met ingang van 1 oktober 1987 neemt de overheid niet meer onnodig premies AOW en AWW voor zijn rekening voor personeel dat de maximum premiegrens AOW/AWW heeft bereikt en het interimformulier al dan niet bewust te laat heeft ingezonden. Dit leidde er toe dat de overheid in die gevallen in het daaropvolgende jaar de premie AOW en AWW over de Interimregeling Ziektekosten-tegemoetkoming voor zijn rekening moest nemen, hetgeen niet het geval zou zijn indien de aanvraag tijdig zou zijn ingediend, zodat nog in december kon worden uitbetaald.

Nu is bepaald dat de tegemoetkoming zo nodig bij voorschot in de maanden juni en december wordt uitbetaald. Een voorschot wordt gegeven indien de aanvraag niet tijdig is ingediend.

Formulieren ontvangen na de uiterste inleverdatum doch binnen de wettelijk gestelde termijn van 6 maanden na het uitkeringsstijpvlak, zullen in behandeling worden genomen met als mogelijk gevolg een correctie op het reeds uitbetaalde voorschot.

Wanneer het formulier echter niet binnen de wettelijk gestelde termijn van 6 maanden na afloop van het uitkeringsstijpvlak bij de afdeling Personeels- en Salarisadministratie aanwezig is, zal tot terugvordering van het reeds uitbetaalde voorschot worden overgegaan.

De desbetreffende formulieren, met toelichting, zullen binnenkort door het Rijkscomputercentrum te Apeldoorn worden verstuurd.

Voor informatie: dienst Personele Zaken, afdeling PSA, tel. 888236/237.

Tegemoetkomingsbedragen IZK

De tegemoetkomingsbedragen van de Interimregeling Ziektekosten zijn verhoogd.

Dit houdt verband met het feit dat de premies voor een standaardpakket als bedoeld in de wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen zijn verhoogd.

De bedragen zijn per 1 april 1987 als volgt samengesteld:

- Voor belanghebbenden:
 1. met een WTZ-standaardpakket: f 71,30 per maand (was f 69,30);
 2. overige belanghebbenden: f 74,25 per maand (was f 72,25).
- Voor één kind jonger dan 16 jaar:
 1. van verzekerde met een WTZ-standaardpakket: f 36,65 per maand (was f 34,65);
 2. van anders particulier verzekerde: f 37,13 per maand (was f 36,13).
- Voor kinderen van 16 tot 27 jaar: f 42,68 per maand (ongewijzigd).

Voor informatie: dienst Personele Zaken, afdeling PSA, tel. 888236/237.

Ziektekostenverzekering AIO's

De RL heeft een collectief contract met de verzekeringsmaatschappij OHRA voor de ziektekostenverzekering van haar personeelsleden.

I.v.m. de geringe salariering van de assistenten-in-opleiding heeft de Ohra voor deze categorie een ziektekostenverzekering met een lagere premie. De AIO's kunnen daardoor m.i.v. 1 sep-

tember 1987 een Ohra-studentenverzekering afsluiten, die ook van toepassing is op eventuele gezinsleden.

Hierbij moet men aan een aantal voorwaarden voldoen. Voor inlichtingen daarover: Marion Veldman, PZ, tel. 888255.

AIO's die al in dienst zijn van de RL komen ook in aanmerking voor deze verzekering. Bij aanmelding vóór 1 november 1987 worden zij zonder medische selectie toegelaten. Aanmelding ná die datum betekent dat dit recht komt te vervallen.

Ook AIO's die elders een ziektekostenverzekering hebben afgesloten kunnen zich vóór 1 november opgeven voor deze Ohra-verzekering. Zij worden dan premievrij ingeschreven tot de huidige verzekering afloopt.

AIO's die reeds in dienst zijn kunnen eveneens hun lopende Ohra-ziektekostenverzekering laten omzetten in een Ohra-studentenverzekering.

Voor aanvraagformulieren en inlichtingen: Marion Veldman, dienst Personele Zaken, afd. PSA, kamer 0115 (OG), tel. 888255.

SIB-lezing door staatssecretaris

Drs. R. van der Linden zal in de lezing die hij op woensdag 4 november zal houden, ingaan op de vraag hoe hij in zijn huidige functie van staatssecretaris van Europese Zaken zijn politieke idealen m.b.t. de Europese eenwording in praktijk kan brengen.

Daarnaast zal hij zijn visie geven op de pas aangenomen, doch hevig bekritiseerde, Europese akte.

Er is mogelijkheid om vragen te stellen aan de staatssecretaris.

De lezing begint om 20.00 uur in de collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4. Toegang voor leden gratis, voor niet-leden f 2,50.

Na afloop: traditionele SIB-borrel in café Satirycon.

Win een jaar studie in de VS

Voor de vierde maal wordt door Honeywell de Futurist Competition gehouden. Full-time studenten aan universiteiten kunnen meedoen door een essay te schrijven over de technische ontwikkelingen in de komende 25 jaar en de economische en maatschappelijke consequenties daarvan. Ze kunnen dan kiezen uit de volgende onderwerpen: energie, lucht- en ruimtevaart, productie-automatisering, technologie thuis of technologie in de werksituatie.

Naast geldprijzen van 2500, 1500, 1000 en 500 gulden per land, kan de nationale winnaar ook meedingen naar één van de vier beurzen voor een jaar studie in de Verenigde Staten.

Voor informatie: Honeywell b.v., mw. E. van Kempen, Rijswijkstraat 175, 1062 Amsterdam, tel. 020-5103440.

Telefoon studielandschap Randwijk

In de onlangs verspreide telefoonlijst van de Bibliotheek is een foutje gesloopt.

Het toestelnummer van het Studielandschap Randwijk moet zijn: tst. 205. Men wordt verzocht de correctie in het overzicht aan te brengen.

Diefstallen

Op 28 september is een pennemapje met inhoud, ter waarde van f 400,-, verdwenen uit een kamer in het Jezuïetenklooster.

Maandagmorgen 11 oktober is de vermissing geconstateerd van een typemachine en een radiorecorder in kamer 0624 van het BMC. Er was duidelijk sprake van inbraak. De politie heeft aangetoond dat het eenvoudig was om een aantal ramen van het BMC van buitenaf open te maken.

Circumflex

Omdat het onmogelijk is alle mensen persoonlijk te bedanken die bij de opening van het Circumflex-pand aanwezig zijn geweest of op andere wijze hun belangstelling hebben getoond, doet men het op deze wijze. Ook bedankt Circumflex voor de vele bloemen en mooie cadeaus. De stoeltjesactie was een groot succes. Iedereen die toen verhinderd was is alsnog van harte welkom een kijkje te komen nemen. Reminder: het weekend van 31-10 en 1-11 is er na-introductie. Kosten: f 25,-. Opgave in het Circumflex-pand tussen 12.30 en 13.30 uur. St. Bernardusstraat 12, tel. 251088.

Agenda Tafelstraat 13

Woensdag 4-11 20.00 uur:
- Inleiding door dr. Roel Kaptein over het werk van de Franse filosoof René Girard voor de bestaande Girard-groep en andere geïnteresseerden.
- De werkgroep Indische Filosofie leest uit E. Frauwallner's Geschiede der Indischen Philosophie "Die Philosophie des Veda".
- De studiegroep Mensbeelden leest verder in R. Kwant, Mensbeelden als referentiekader.

Donderdag 5-11 20.00 uur:
- Tweede voorbereidingsavond op de serie Middeleeuwse wijsbegeerte van Studium Generale, door dr. Pieter Mostert. De serie zelf is op woensdag 11 (Leupen), donderdag 19 (Delfgaauw) en donderdag 26 november (de Rijk) en op woensdag 2 december (Aerts), steeds in de Aula (J).

Vrijdag 6-11 20.00 uur: co-assistentengroep.

Forumdiscussie over wel of niet gaan

Als laatste onderdeel van de cyclus "Gezondheid in ontwikkeling" organiseren Sta-op en CVOS een forumdiscussie op 5 november. Thema: "Wel of niet gaan?". Na een korte inleiding van de forumleden kan van gedachte worden gewisseld over de (on)mogelijkheden en (on)wenselijkheden van werken in de Tropen. Het forum bestaat uit een lid van Wemos (Werkgroep Medische Ontwikkelingssamenwerking), een lid van de Bond van Ontwikkelingswerkers en een medewerker van de RL.

Plaats: filmzaal RL (J). Aanvang: 20.00 uur.
Inlichtingen: C. Ketelaars, tel. 616432.

Onderwijs

Bureau Studentendekenen

Bij het bureau Studentendekenen kan men terecht voor informatie en advies over studiemogelijkheden, studie- en beroepskeuze, toelatingsvoorwaarden voor het WO, aanmelding, selectie en

plaatsing in het WO, inschrijving, inschrijvingsvormen, inschrijvingsduur, studiefinanciering, militaire dienst, studieverandering, studiestaken, afstuderen, sociale voorzieningen. Tevens kan het studentendekanaat begeleiden en bemiddelen in zaken van rechtspositie, sociaal-economische en psychische aard. Voor het maken van afspraken en verkrijgen van informatie is het secretariaat geopend op dinsdagmiddag van 13.30-16.30 uur, woensdagochtend van 9.00-12.30 uur en op donderdagochtend van 9.00-12.30 uur, kamer 2.225 Oud-Gouvernement. Tijdens deze uren is het secretariaat telefonisch te bereiken, tel. 887777, tst. 367.

Via dit nummer is de studentendekanaat te bereiken, uitsluitend op dinsdag, woensdag en donderdagochtend tussen 9.00 en 10.00 uur.

Studie-infotheek

De studie-infotheek, Bouillonstraat 3, is tot nader bericht gesloten. Voor informatie over studierichtingen in het WO en het HBO en voor algemene studie-informatie kan men terecht bij de Centrale Studentenadministratie van maandag t/m donderdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 13.30 tot 16.00 uur en op vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur.

Steunpunt Studiefinanciering Maastricht

Het Steunpunt Studiefinanciering Maastricht is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 en van 14.00-16.00 uur (gratis) via tel. 06-4991122.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personeel Zaken. Interne vacatures gelden alleen voor medewerkers in dienst van RL of AZM.

Interne vacature 081

Binnen het bureau Stages/PAO van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid is per 1 december vacant de functie van STAGE-COÖRDINATOR (0,6 fte). De FdR hecht grote waarde aan het bieden van de mogelijkheid aan studenten om in het kader van hun opleiding een stage te lopen bij bedrijven of instellingen. De stage-coördinator draagt zorg voor een goede organisatie van deze stages; in dit kader worden ondermeer de volgende taken verricht:
- het werven van stage-plaatsen voor studenten Nederlands recht bij bedrijven en instellingen in het bijzonder in de regio;
- het zorg dragen voor plaatsing van studenten bij stage-verlenende instanties;
- het zorg dragen voor adequate inhoudelijke begeleiding door wetenschappelijke medewerkers van de FdR bij de vervulling van de stages.

Vereisten:

- voltuigde juridische opleiding;
- uitstekende contactuele en organisatorische vaardigheden;
- belangstelling voor juridisch onderwijs.

Rechtspositie: de stage-coördinator wordt ondergebracht bij het bureau PAO/stages van de FdR.

Salariëring: inschaling vindt plaats in de schalen 8 of 9 (min. f 3039,-, max. f 4705,-).
Inlichtingen: V. Rutgers, tel. 888709 of M. Cohen, tel. 888713.

RL in de media

Onderstaande knipsels liggen ter inzage in de bibliotheeklocaties Bonnefanten, Randwijk en AZM/BMC en het studielandschap Nieuwenhof.
DL = De Limburger, LD = Limburgs Dagblad

"Handfunctie herstelt sneller dankzij nieuwe behandeling gebroken pols" (Libelle Medisch 9-10)
Een chirurgisch team van het AZM ontwikkelde een methode waarbij een week na het ongeluk het al mogelijk is om de gebroken pols alweer (heel voorzichtig) te gebruiken.

"Hogeschool Hasselt weigert baan aan Nederlandse prof." (DL 19-10)
Prof. Willem Molle (bijzonder hoogleraar aan de RL) krijgt geen aanstelling omdat hij buitenlander is. Molle heeft

een procedure aangespannen tegen de Economische Hogeschool Limburg in Hasselt.

"Belgische overheid voor rechter gedaagd" (DL 16-10)
Prof. Molle heeft de weigering van de Belgische overheid om zijn colleges over Europese integratie te subsidiëren ter sprake gebracht tijdens de spreekbeurt die staatssecretaris René van der Linden (BZ) op 15-10 in Valkenburg hield.

Molle reageerde daarmee op kritiek van Van der Linden dat de RL te weinig doet om een Europees karakter te krijgen. De staatssecretaris wil meer uitwisseling van studenten en docenten tussen de RL en de universiteiten van Aken en Luik.

"Een keuze voor de menswaardigheid van het sterven" (DL 19-10)
Een artikel van de hand van prof.dr. Paul Sporken, hoogleraar medische ethiek aan de RL, over zelfdoding, christelijke levensvisie en ethiek. N.a.v. de uitspraken van prof.dr. P. Vo{te, waardoor de euthanasie-discussie weer is opgelaaide.

"Ziekenhuis Maastricht bij netwerk cardiologie" (LD 22-10)

De vakgroep Cardiologie van het AZM wordt, net als de cardiologische afdelingen van de andere universitaire ziekenhuizen, aangesloten op een informatienetwerk waarmee onderzoeksgegevens over hart- en vaatziekten kunnen worden uitgewisseld.

"Nederland moet Duarte op zijn vingers tikken" (DL 23-10)
Uitspraak van Herberth Barillas van de universiteit San Salvador tijdens een bezoek aan de RL.

"RL onvoldoende vrouwvriendelijk" (LD 23-10)
Deze onvoldoende vrouwvriendelijkheid bij het werven van personeel en benoemingen blijkt uit een onderzoek van de onderzoekscommissie Vrouw en Recht, gepresenteerd tijdens het symposium over emancipatie aan de RL.

Congressen

Symposium over sportgeneeskunde

De Medische Faculteit der Leidse Studenten organiseert op vrijdag 6 novem-

STUDENTEN ZIJN ALTIJD ZÉÉR ZELF-VERZEKERD

Althans bij hun eigen SSGZ. Een instelling van en voor studenten, zonder winst-oogmerk en dat scheelt. Bij de SSGZ kun je je prima verzekeren voor een studentenprijs. Neem het Zekerheidspakket: de onmisbare ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering. Aan te vullen met een brand- en inbraakverzekering als je niet meer bij je ouders woont. Kies voor zelfverzekerdheid als je geen risico's wilt nemen. Bel of schrijf ons of vraag de folder bij je onderwijsinstelling.

PS. SSGZ heeft ook de ideale ziektekostenverzekering voor studenten: uitgebreide dekking, laag eigen risico, soepel acceptatiebeleid. En ook hier is de premie laag!

STUUR MIJ INFORMATIE OVER DE SSGZ

Naam _____
Straat _____
Postcode/Plaats _____

Hij/zij studeert aan een HBO/MBO/WO-instelling.
In envelop sturen aan SSGZ. Antwoordnummer 10070
2200 VB Noordwijk. Geén postzegel plakken.

om **Studenten hebben hun eigen verzekering: SSGZ.**

MET HET SSGZ ZEKERHEIDSPAKKET

ber een symposium met als titel "Sport, beweging in de geneeskunde". Reflex wil bij voldoende belangstelling een busreis naar Leiden organiseren. Voor inschrijving of opgave: Emile Janssen, tel. 04490-15512.

Conferentie over pseudo-wetenschap

De Internationale School voor Wijsbegeerte houdt op 7 en 8 november een conferentie, met als titel "(Pseudo)wetenschap en skepticisme", over astrologie, parapsychologie, homeopathie, chiromancie, iriscopie, ufologie, etc. Aanmelding (tot 5 dagen voor de conferentie) en informatie bij ISVW, Dode-weg 8, 3832 RD Leusden, tel. 033-13990.

Sport

NSK Teamzeilen

Studenten die geïnteresseerd zijn in het organiseren van de Nederlandse Studenten Kampioenschappen Teamzeilen en zich hiervoor actief willen inzetten kunnen zich opgeven bij Mark Vermeulen, tel. 252269 of voor informatie: Sporenstraat 23b, dinsdag 27 oktober.

Foto- en reünie-avond Lagakari

Op donderdag 5 november om 20.00 uur organiseert de Maastrichtse Studenten Zeilvereniging Lagakari in cafe 't Ridderke (Rechtstraat) een foto- en reünie-avond voor degenen die mee geweest zijn met de zwerftocht in Balk en het introductieweekend in Ophoven. Ook andere geïnteresseerden zijn welkom. Info: Jaap van Twisk, tel. 252095 of Robertjan Mulder, tel. 252673.

Maassac-agenda

7+8-11: Ledenweekend Freyr.
18-11: Maassac-café.
21+22-11: Ledenweekend Sy.
Training: iedere dinsdag van 17.30-18.30 uur o.l.v. Hans Lanter in sportzaal Vijverdal.
Opgave en info weekenden Maastrichtse Studenten Alpen Club: Paul Dobbelaar tel. 217170.

Gezondheids-wetenschappen

Algemeen

Hulp voor Health Promotion Week

In de week van 9 november zal de Amerikaanse hoogleraar Nancy Milio hier een aantal lezingen en workshops komen houden over "health promotion" en "healthy public policy". Prof. Milio wordt algemeen beschouwd als een van de belangrijkste denkers op dit terrein. Men zoekt studenten die geïnteresseerd zijn een tweetal taken te vervullen:
- verslaglegging van de workshops en lezingen, eventueel uitmondend in jaarwerkstuk en/of GVO-cahier;
- voorbereidingswerkzaamheden t.b.v. het bezoek van prof. Milio. Te denken valt aan samenstelling documentatiemappen, supervisie AV-materialen, ontvangst deelnemers workshop, etc.

De mogelijkheden van financiële compensatie voor verleende diensten wordt op het moment nog bezien. Van geïnteresseerden wordt een redelijke Engelse taalvaardigheid verwacht. Neem contact op met Evelyne de Leeuw, vakgroep GVO, Kapoenstraat, tel. 887777, tst. 309 of 334.

Onderwijs

Leuk leerzaam Leuven

Op vrijdag 13 november organiseert Agora een excursie naar de universiteitsstad Leuven in België.

Programma: 8.30 uur: vertrek bus vanaf Jezuitenklooster.
10.00 uur: welkomstwoord en inleidend praatje over het Centrum voor Ziekenhuiswetenschap.
Daarna vertellen een aantal professoren over de Belgische gezondheidszorg.

Na de lunch (voor eigen rekening): video en rondleiding door het Academisch Ziekenhuis Leuven.
15.00 tot 20.00 uur: opvang door Leuvense studenten.
21.00 uur: aankomst in Maastricht.
Kosten: leden f 10,-, niet-leden f 12,50.

De inschrijving (vol is vol) vindt plaats op 3, 4 en 5 november tussen 12.00 en 13.30 uur in de Agorakamer.

Rechtsgeleerdheid

Onderwijs

Voortgangstoets

Woensdag 9 december 9.00 uur: voortgangstoets. De formulieren liggen op alfabet in de verschillende zalen. Jaar 1 en jaar 3 avondopleiding worden ook geacht deze toets te maken. Indeling: sporthal de Heeg: de letters A t/m G sporthal Geusselt: H t/m Q sporthal Daalhof: R t/m Z. Er wordt weer gebruik gemaakt van optisch voorbedrukte antwoordformulieren. Deze kunnen alleen gelezen worden indien ze zijn ingevuld met een HB-potlood.

Arrondissement Nieuwenhof

Dinsdag 3 november 10.00 uur collegezaal Nieuwenhof: Arrondissement Nieuwenhof.

Vragenuur Bedrijf

In de collegezaal Nieuwenhof om 11.00 uur op dinsdag 3 november: vragenuur Bedrijf.

Rondom 1848

Dinsdag 3 november 15.00 uur Aula (J); Rondom 1848 door J. de Jong. Faculteit der Algemene Wetenschappen.

Vragenuur Bedrijf

Dinsdag 10 november 11.00 uur collegezaal Nieuwenhof: vragenuur Bedrijf.

Regering en Parlement

Dinsdag 10 november 15.00 uur in de collegezaal Nieuwenhof: "Regering en Parlement" door M. Konings, oud-lid Tweede Kamer.

Arrondissement Nieuwenhof

Dinsdag 10 november 16.00 uur collegezaal Nieuwenhof: Arrondissement Nieuwenhof.

Geen onderwijs i.v.m. voorlichtingsdag

In verband met de voorlichtingsdag op vrijdag 13 november wordt het onderwijs dat die dag gepland was in de Nieuwenhof verplaatst naar woensdag 11 november. Zie hiervoor de borden.

Economie

Onderwijs

Opgave Internationaal Management 2e jrs.

Tweedejaars economiestudenten die de afstudeerrichting Internationaal Management willen kiezen, moeten op woensdag 4 november om 15.00 uur in de Aula (J) een talentoets afleggen. Men kan kiezen tussen Engels + Frans en Engels + Duits. Zij die zich hiervoor nog niet hebben opgegeven moeten dit zo spoedig mogelijk doen bij bureau Onderwijs.

FIS-practicum

Er heerst onder studenten Economie (1e, 2e, 3e en 4e jaars) onvrede over de manier waarop het FIS-practicum wordt gegeven. Op 4 november is er een bijeenkomst voor alle studenten van de economische faculteit die nog met FIS te maken hebben of er mee te maken hebben gehad om 13.30 uur in kamer 0089. Hier zal onder andere aan de orde komen:
- slechte behandeling commentaren op FIS-toetsen;
- discrepantie tussen behandelde stof en getoetste stof;
- onduidelijke colleges.

Le Vigneron
Ristrot à Vin

Havenstraat 19
6211 GJ Maastricht
tel. 043-213364

Keuken:
17.00-24.00

Gesloten: zondag, maandag en feestdagen.

Keuze uit 10 rode en 7 witte wijnen
per glas vanaf f 3,50.

3 november t/m 7 november
MENU À f 25,-
Mosselen, zonder schelp,
in botersaus met groentereepjes
en kervel

☆☆☆

Kalfslever met mosterdsaus
en verse noedels

☆☆☆

Mousse van rode bessen

Stoofschotel van wild
met champignons

☆☆☆

Kaas Hazelenotenvarais
met karamelsaus

M.V.A.N.D.A.E.L.E.R.

wacht op antwoord

c a f é

Rechtstraat 78, Maastricht. Tel 25 20 97

Heerlijke hartigheden

Ook als u maar met z'n tweeën bent kunt u bij ons terecht voor uw gebak. Onze vlaaien hebben wij iedere dag in vier verschillende groottes en ieder weekend maken wij ook van onze taarten extra kleine maten. Het veiligste is het uiteraard om even vooraf te bestellen als u zo'n kleine taart wilt hebben.

Dagelijks zeker twee soorten voorradig. Vrijdag en zaterdag het hele assortiment. Op bestelling maken wij uw hartig gebak ook zonder vlees.

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur. Tel. 214550.

Stationsstraat 5
6221 BM Maastricht
Tel. 214550

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk

- ✱ Aldaar zijn gevestigd het **RK Studentepastoraat Maastricht** en de **RK Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- ✱ In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- ✱ Het studentenhuis biedt graag gastvrijheid dagelijks van 9.30-12.30 uur en na afspraak ook de rest van de dag.
- ✱ Welkom zijn de studenten van Universiteit en alle H.B.O.-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- ✱ Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentepastor is de gehele week bereikbaar voor persoonlijke gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten.

Pink Party

Het jaarlijkse integratiefeest van het C.O.C. in de Maastrichtse Dominicanerkerk is al jaren een succes. Zaterdag 31 oktober zal de kerk weer eens volstromen voor een programma met onder meer Visage en Mathilde Santing. Visage is een aardig voorafje, qua show meer vorm dan inhoud, maar Mathilde Santing en Ensemble is met recht een hoofdact te noemen. Haar repertoire bestaat voornamelijk uit evergreens en smaakvolle keuzes uit de popgeschiedenis. Voerde zij de songs vroeger uit met behulp van ritmebox en synthesizer, tegenwoordig staat haar een ensemble bij. Resultaat is een stijlvol instrumentaal decor, mooie arrangementen en een soepele warme stem.

Sam Shepard

In het boek 'Who's Who In Rock' is onder de S de naam van Sam Shepard te lezen: "Sheppard, Sam Drums. Member of the Holy Modal Rounders." Hij is ook een groot toneelschrijver. Opgegroeid in Duarte, een plattelandstadje in Zuid-Californië. In het begin van de jaren zestig trok hij naar New York met het plan acteur te worden. Hij werkte als kelner in het in-crowdrestaurant The Village Gate en onderhield contacten in de pop- en jazzwereld. De aandacht voor acteren verschoof in de richting van toneelschrijven. Het eerste stuk 'Cowboys' werd het begin van een reeks bekende off-off-Broadway producties (het niet gevestigde theatercircuit). Shepard schreef stukken voor La Mama en Open Theatre. Ondertussen musiceerde hij met eigen band en later onder meer met zangeres Patty Smith. Ook in de filmwereld vond hij een opening. Samen met Antonioni schreef hij het scenario voor 'Zabriskie Point'. Hij verhuisde naar Engeland maar kwam hier als musicus niet aan de kost. In die jaren realiseerde hij nieuwe toneelstukken die ook onder zijn regie opgevoerd werden. Terug in Amerika, in San Fransisco, schreef hij voor het Magic Theatre en raakte verwikkeld in Bob Dylans Rolling Thunder Revue. Momenteel is Shepard (hij wordt 5 november 44) na Sha-

kespeare de meest gespeelde toneelschrijver in Amerika. Zijn ambivalente visie op de Amerikaanse Droom en de Amerikaanse Mythologie zijn vaak weergegeven binnen een complex van familieverhoudingen. "Zoals in de Griekse tragedies gaat het over: familie, het gevoel van noodlot, mensen die in elkaar vastzitten, bloedbanden," benadrukt de schrijver. De setting is meestal Midwest America en de toon rauw met een vleug wrange humor. Het RO Theater speelt op 3 en 4 november in de Maastrichtse schouwburg het Shepard-stuk 'A Lie of the Mind', in het Nederlands 'Vuur in de sneeuw' getiteld. Het verhaal gaat over de zoektocht van een man naar zijn vrouw, die hij in een woedeaanval bijna dood heeft geslagen. Zijn weg terug wordt door herinneringen aan zijn dode vader, zijn overbezorgde moeder en de inspanningen van de zogenaamde zorgzame broer, er niet makkelijker op. Terwijl 500 mijl verderop zijn vrouw herstelt van een coma -in haar zorgwekkende toestand lopen fantasie en werkelijkheid door elkaar- probeert haar familie te voorkomen dat zij naar haar man terugkeert. Op het toneel is de formatie '4-wheel drive' aanwezig. Deze countryband accentueert het toneelspel met slide-guitar a la Ry Cooder en authentieke blue grass. De filmachtergrond van Shepard komt uitgebreid aan bod, doordat met de voorstelling een 'Shepard-filmretrospektief' meereist. In diezelfde week dat het RO-theater Maastricht aandoet, worden de films 'Paris, Texas', 'Frances', 'Fool for Love' en 'Raggy Man' in Filmhuis Lumière vertoond. Over de zeer bekende film 'Paris, Texas' kan men kort zijn. Een ontroerend liefdesverhaal, gebaseerd op een Shepard-scenario, met prachtige muziek van Ry Cooder. In 'Frances' speelt Shepard zelf een kleine rol. De hoofdrol is weggelegd voor zijn latere vrouw Jessica Lange. Frances Farmer was in de jaren dertig een filmster met een sterke wil en linkse sympathieën die zich niet wilde neerleggen bij het dictatoriale bewind van de Hollywoodbazen. Zij wordt op een zijspoor gerangeerd en belandt uiteindelijk in een gekkenhuis. 'Fool for Love' is de verfilming van een Shepard-toneelstuk door Robert Altman, waarin Sam Shepard

zelf de hoofdrol speelt. De film doet qua sfeer denken aan 'Paris, Texas', hoewel het deze keer niet over reizen maar over blijven gaat. Centraal staat ook hier een verbroken liefdesrelatie.

Familiebanden zijn ook het thema in 'Raggy Man'. Sissy Spacek is telefoniste in een klein plaatsje en probeert met haar kinderen een nieuw bestaan op te bouwen. Een matroos (Sam Shepard) die toevallig aan komt waaien, blijkt voor haar een nieuw perspectief te bieden. Het dorp verzet zich echter tegen deze onwettige relatie.

Tania Maria

Haar naam heeft de klank van kofielikeur, haar muziek is een persoonlijke interpretatie van salsa en jazz, aangevuld met elementen uit pop, funk, rock en rap, het ritme speelt in haar werk een grote rol, haar zangstijl is gekapt en daardoor zeer herkenbaar en de naam van deze Braziliaanse muzikante is Tania Maria. Pas in de jaren zeventig, na een lang verblijf in Parijs, kreeg zij de erkenning die ze verdiende, maakte vijf LP's op Europese labels en werd een veelgevraagd artieste. Dankzij de LP 'Made in New York' slaagde zij erin om ook buiten het jazz-circuit bekend te worden. Tania Maria is maandag 9 november in de schouwburg van Heerlen.

Tosca

Vrijdag 6 november geeft de Compagnia d'Opera Italiana di Milano een uitvoering van de opera 'Tosca' van Giacomo Puccini in de Heerlense schouwburg. Een dag later komt het gezelschap naar Maastricht. In 'Tosca' vertelt Puccini de dramatische liefdesgeschiedenis tussen de zangeres Floria Tosca en de schilder Maria Cavaradossi. Ze komen aan een bloedig einde, omdat ze de schuilplaats van de ontvluchte politieke gevangene Angelotti niet willen verraden aan de politie. De belangrijkste rollen worden vertolkt door Miekko Nagasawa en Andrea Elena. Het Milanees operagezelschap trekt al 38 jaar door Europa en heeft ook in Heerlen al vaker gezorgd voor mooie voorstellingen.

Orkest van de achttiende eeuw

Woensdag 4 november is het 'Orkest van de achttiende eeuw' te zien en te horen in de Maastrichtse schouwburg. Het werd in 1981 opgericht door Frans Brünnen, de man die de blokfluit uit het verdomhoekje heeft gehaald, om de muziek van Mozart, Haydn, de jonge Van Beethoven, Bach, Rameau en andere achttiende eeuwers te vertolken. Het orkest bespeelt authentieke instrumenten. Het bestaat uit 45 musici uit de hele wereld, die individueel naam hebben gemaakt als specialisten op het gebied van achttiende eeuwse muziek. Op het programma de symfonie met de paukenslag van Joseph Haydn en de Van Beethovens derde symfonie, de 'Eroica'.

Studium Chorale

Het Limburgs vocaal ensemble Studium Chorale onder leiding van Eric Hermans geeft zondag 1 november een concert van twintigste eeuwse koormuziek in de Maastrichtse schouwburg. Op het programma staat 'Invocation du Très-haut', een nieuw werk van de Limburgse componist Jean Lambrechts.

Verder worden uitgevoerd: Chöre für Doris van Karlheinz Stockhausen, Chansons van Hindemith en Poulenc en 'Ciel, air et vents' van Escher.

Galeries

Van 5 tot 27 november presenteert de beeldende kunstenaarsvereniging 'In oprichting' zich in het Generaalshuis aan het vrijthof. Ongeveer veertig kunstenaars laten werk zien. De vereniging is opgericht om goede expositiemogelijkheden te creëren voor jongere kunstenaars. Tot nu toe heeft zij zich alleen gemanifesteerd in oude afbraakpanden. De tentoonstelling in het Generaalshuis is de officiële presentatie aan publiek en overgheid. In het kader van de grafiek manifestatie exposeert in de maand november Christoph Hessel in Galerie Hof van Oensel in Schimmert. Zondag 1 november om 15.30 uur wordt de tentoonstelling geopend. Christel KVhler (van de Verein für Original-Radierung in München) hoopt in

een vraaggesprek met de kunstenaar wat meer te weten te komen over zijn werk. Inge Jöerissen en Heleen de Witte zorgen voor muzikale omlijsting op de dwarsfluit. In de Heerlense stadsgalerij is tot en met 6 december een overzichtstentoonstelling van schilderijen van Jan Sierhuis, die hij maakte tussen 1949 en nu. Sierhuis raakte betrokken bij de Cobra-groep, maar bleef vrij onafhankelijk werk produceren. Tijdens een verblijf in Antwerpen schonk hij veel aandacht aan het werk van Permeke. Sierhuis is een expressief schilder, die vooral mensen en landschappen als thema voor zijn doeken kiest. De plastic van de verf is erg belangrijk. Bij de tentoonstelling wordt een boek uitgegeven met vijftig kleuren afbeeldingen. In de Kijkdoos in de Heerlense schouwburg exposeert de Maastrichtenaar Arthur Puts lino'sneden. Meestal zijn de zwart-wit prenten monumentaal van omvang. De mensen met zijn kleine bekommernissen, zijn melancholie, machteloosheid staat centraal. De tentoonstelling is tot 27 november.

AGENDA

Muziek

Musica Moderna Amsterdam. Intro-concerten, Stedelijke Muziekschool St. Maartenspoort 2, di 3 nov. 20.30 uur.
Vocaal Ensemble Studium Chorale. Redoute, 1 nov. 16.00 uur.
Ivo Janssen, piano, lunchconcert, Generaalshuis 4 nov. 12.30 uur.
Het orkest van de 18e eeuw, dirigent Frans Brünnen, Staargebouw, 4 nov. 20.00 uur.
The Rajah, Jazzy Music, Theatercafé, 6 nov. 23.00 uur.

Toneel

Kom terug Jimmy Dean, kom terug, Stichting Toneelgroep Ardalion, vrij 30 en za 31 okt 23.00 uur.
Er hatte zwei pistolen und seine augen waren schwarz und weiss, Nationaal Theater Boekarest, Stadsschouwburg Maastricht, 30 okt 20.00 uur.
De wijde blik, Het Vervolg, Generaalshuis, 6 nov en 29 nov. 20.30 uur.
Dansen in de nacht, eindexamenklas Toneelacademie, 30, 31 okt en 2 t/m 6 nov. 20.30 uur, 31 okt 14.30 uur, theaterzaal toneelacademie.
Vuur in de sneeuw, Sam Shepard, Ro-theater, Stadsschouwburg Maastricht, 3 en 4 nov. 20.00 uur.

Diversen

Margreet Dolman, "Mens en Gevoelens", Stadsschouwburg Maastricht 6 nov. 20.00 uur.

Exposities

Bonnefantenmuseum, Keuze Sphinx aardewerk en een vaste collectie aanwinsten oude Italiaanse schilderijen, Zuidnederlandse schilderijen, Maastrichtse beelden, archeologie, moderne kunst. Marcel Broodthaers, "l'entree de l'exposition" en "fotografie Zuid-Limburg 1961-1970". Frank Mandersloot, recent werk en Ger Boosten, monotypes, di t/m vrij 10-17, za/zo 11-17 uur
Generaalshuis, Fieh Huth (schilderijen).
Galerie Fah, Brusselsestraat 80, do t/m za 13-17 uur. Jan Montijn (kleuretsen en schilderijen).

Het Bassin, Bogaardenstraat 40b, Nic Tummers, wo t/m zo van 13-17.00 uur, tot 8 nov.
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Schimmert. Christoph Hessel, do t/m zo 14.00-17.00 uur, vanaf 1 nov.
Fotogalerie 68, Kasteel Hoensbroek, Philippe Moroux (zwart-wit fotografie), ma t/m vrij van 10-12 en 13.30-17 uur.
Schuwirth & van Noorden, Hans Mutters (schilderijen), do t/m zo van 14-17.30, do. avond van 19-20.30 uur, tot 16 november.
Kasteel Hoensbroek, Frans de Jongh en Piet Blok, Limburgse landschappen. Dag. 10.00-12.00 uur en 13.30-17.00 uur, t/m 1 nov.
Stadsgalerij Heerlen, Jan Sierhuis, overzichtstentoonstelling schilderijen (t/m 6 dec.)
Universiteitsbibliotheek Bonnefantencomplex, De Verbeelding Begrensd, ma t/m vrij 9.00-21.00 uur, za 9.00-13.00 uur, t/m 27 nov.

Films

Lumière, Bogaardenstraat 40b
Raggy Man, 29 en 30 okt, 22.00 uur.
Frances, 31 okt t/m 1 nov, 22.00 uur.
Paris Texas, 2 nov, 22.00 uur.
Fool for love, 3 en 4 nov, 22.00 uur.
Tokyo Story, 29 okt t/m 1 nov, 21.00 uur.
Julia's Geheim, 29 okt t/m 4 nov, 20.00 uur.

Mabi B.V., Kleine Gracht 24a
Full Metal Jacket, dag. om 2.30-9.00 uur, za, zo ook om 6.15 uur.
Een maand later, dag. om 2.30-8.30 uur, za, zo om 6.00-8.30 uur, wo alleen 8.30 uur.
The untouchables, dag. om 2.30-8.30 uur, za, zo ook om 6.00 uur.
Robocop, dag. om 8.30, za, zo ook om 6.00 uur.
Who's that girl, dag. om 2.30 uur.

Cinema Palace, Wijcker Brugstraat
The secret of my success, dag. 6.00 en 9.00 uur.
Hector, dag. 6.00-9.00 uur, za, zo ook om 3.00 uur.
The Beverly Hills cop II, dag. 6.00-9.00 uur, za, zo ook 3.00 uur.
Ciné-K, St. Bernardusstraat 13
Working girls, dag. 8.00 uur.
Blue Velvet, dag. 10.15 uur.

Scène uit „vuur in de sneeuw" (Sam Shepard) in een uitvoering door het RO Theater. Op 3 en 4 november in de Maastrichtse schouwburg (foto Leo van Velzen).

roman

De inspiratie laat af... Al enkele avonden heb ik plaatsgenomen achter het klavier van mijn tekstverwerker, in de hoop dat Het dan wel zou komen. Tjongejonge! wat een ramp. Ik lees, als alternatief voor zelf schrijven, een leuk boekje, en denk "godsie, wat kan die vrouw goed schrijven zeg! Ik krijg er zowaar zelf weer zin in."

En dan zit ik weer hier; de dopjes op het toetsenbord staren mij uitdagend aan: "Hèhèhè, durf ons dan 's aan te raken, lekker puh, je kán 't lekker niet hè?" Het lijkt verdikkie wel waar, ook nog. Tientallen ideeën flitsen door mijn neuronen en ganglions en hoe al die chips in onze hersenpan ook mogen heten, maar geeneentje is goed voor méér dan twee zinnen.

En zó schrijft men tegenwoordig nog steeds geen Roman, nietwaar? Ik ijsbeer. Ik ijsbeer nóg een keer. Niks. Ik peins. Weér niks. Het is waarschijnlijk gewoon leeg, daarboven. Geen schandalen meer, dan? Nee. Geen frustraties? Niet meer dan anders. De liefde? Nee, niks ervan. De collegae? Gewoon hard aan het werk, of niet juist, veel bak ik er niet van. Ik ijsbeer nog maar eens. Lieve lezertjes, denk maar heus niet dat het leven van een schrijfster zo lollig is!

Ik peins. Vieze vuzigheid, wanstaltige geslachtsdelen? Nee. Nalatige bestuurderen? Ach welnee, en bovendien is dat bijna hetzelfde als de eerste categorie. Kwelijk Limburgs gereutel? Deze week ook niet. Nieuwe enge ziekten? Niets over te melden. Domme meisjes in de onderwijsgroep? Dit keer niet. Macho-mannetjes met een grote waffel? Zoals altijd; niks nieuws. Maar weer eens iets schrijven over die domme Amerikanen? Mnee, niemand lijkt nog langer geïnteresseerd. Een verhaaltje over exotische samenlevingsvormen? Flauwekul!

Ik sla wat alcohol achterover. Misschien helpt het. Na het vierde glas whisky meen ik een klein heuveltje inspiratie te ontwaren. Ik drink door, en jawel: het heuveltje groeit zienderogen. Omdat ik verwacht dat het gegeven pas volle wasdom zal kunnen bereiken in een sfeer waar anderen ook alcoholische versnaperingen tot zich nemen begeef ik mij naar café De P.

Daar verlies ik mijzelf en mijn inspiratie.

Als ik de volgende morgen wakker word met een hoofd waarin de Apaches en de Cavalerie een heftige slag leveren zoemt mijn beeldscherm nog. Met een scheel oog werp ik een blik. "Roman" staat er. Jawel, zóver kwam ik zelf ook nog, daar was ik inderdaad mee bezig. Wat er volgt is een stuk mysterieuzer: "De twee vriendinnen zaten op een bakfiets, Eva in de bak, Bea op de fiets. Eva bewaakte de kratten gerstenat die links en rechts van haar schommelden. Tussen haar benen twee plastic containertjes wijn. 'Pas op die bloemkolen,' riep Bea toen ze de bocht door suidden. Eva omarmde de bloemkolen en winterpenen die 's avonds als knabbelarijtje zouden worden aangeboden. Tjongejonge, dit zou me een feest gaan worden!"

Ik wist van niks. Een feest!? Ik had er niet bepaald veel zin in, laat staan dat ik mij ook nog met bloemkolen en winterpenen zou moeten verstaan. Bah. Volgende week beter.

Bah. Volgende week beter.

Eva

EEN VLAGZALM OP EEN MODDERSTROOM

'Claer, schoen ende reyne'. (Foto Franco Gori).

**'In eynen dall scoen ende liecht,
effen ende wael ghedaen,
Daer twee water tsamen gaen,
eyn groot ende eyne cleyne,
claer, schoen ende reyne,
dats die Jeker ende die Mase'**

Zo beschreef Nederlands eerste dichter, Henric van Veldeke, rond 1200 in de Sint-Servaaslegende zijn stad Maastricht, gelegen aan de Maas en Jeker, allebei even 'claer, schoen ende reyne'.

Bijna achthonderd jaar later inspireren Maas en Jeker tot minder poëtische ontboezemingen. De Jeker is nog steeds een open riool, al komt daar gelukkig over enkele jaren verandering in. Van de Maas kun je zeggen wat je wil, hij is in elk geval schoner dan de Jeker. Maar wist U dat de Maas op sommige plaatsen sterker vervuild is dan de Rijn? En dat vijf miljoen Nederlanders voor hun drinkwatervoorziening zijn aangewezen op Maaswater? In de jaren zeventig was de kwaliteit van het Rijnwater zo slecht geworden, dat de waterleidingbedrijven in Den Haag en Rotterdam overschakelden op Maaswater. Daar zat drie keer minder zout in, reuk en smaak waren tien keer beter en de organische verontreiniging van industriële herkomst was vijf keer lager.

bericht uit Maastricht

Inmiddels is er werk gemaakt van het zuiveren van afvalwater voordat het in Maas en Rijn terecht komt. Negentig procent van het afvalwater dat in Nederland op de grote rivieren geloosd wordt, ondergaat eerst een zuivering. In België is dat maar tien procent. De Luikse agglomeratie met haar 350.000 inwoners loost al haar rioolwater ongezuiverd op de Maas. Als dat mogelijk was, moesten we het Maaswater bij Eijsden terugsturen. Want behalve met het rioolwater van de steden wordt de Maas ook nog eens belast met industriële lozingen. De afgelopen twintig jaar is het zoutgehalte verviervoudigd, met name in het Belgische deel van de loop. Opgeloste zouten, die niet uit het water zijn te zuiveren, tasten de leidingen aan. In droge perioden wordt de grenswaarde van 100 milligram chloride per liter regelmatig overschreden. Dat geldt ook voor ammoniumstikstof en fosfaten. De

laatste stoffen leiden tot de vorming van algen, die op hun beurt stank veroorzaken. De fosfaten komen niet alleen uit wasmiddelen, maar ook uit lozingen van kunstmestfabrieken. De kunstmestfabriek van Engis doet daar nog een schepje fluoride bovenop van vier à zes ton per dag. In Luik komt door toedoen van de staalindustrie zoveel cyanide in het water terecht, dat van tijd tot tijd de visstand in de buurt gedecimeerd wordt. We zijn er nog niet: zware metalen als lood en cadmium; organische stoffen als chloorkoolwaterstoffen, ethers en anilines; organochloorverbindingen afkomstig van papierfabrieken: je kunt het zo gek niet bedenken of het komt bij Eijsden ons land binnengestroomd. En dan hebben we hier alleen maar stoffen opgesomd die regelmatig de grenswaarden overtreffen.

Voor een stof kunnen de Belgen de Nederlandse verwijten doorsturen naar de Fransen: het radioactieve tritium, dat vooral door een verouderde kerncentrale in het Noordfranse Chooz in de Maas terecht komt. Die kleine centrale loost meer tritium dan de vijf andere centrales die langs de Maas in Frankrijk en België gelegen zijn samen lozen. Tritium is moeilijk afbrekenbaar en kan niet in een zuiveringsproces verwijderd worden.

Het Maaswater is de laatste tien jaar beter van kwaliteit geworden, maar de verbetering is de laatste jaren praktisch tot stilstand gekomen. Als de Belgen de verontreiniging in hun gedeelte van het stroomgebied niet aanpakken, blijft de ellende. Arme Belgen, de ene dag worden ze aangeklaagd als de grote verzuurders van Europa, de volgende dag als viespeuken die alle mogelijke troep via de Maas naar Nederland verzenden. Het zou helemaal tegen hun belangen zijn om de Maas tot Eijsden schoon te houden. De Ardense bron- en mineraalwaterindustrie van Spa en Chaudfontaine zou immers volledig instorten...

En wat doen wij stomme Hollanders nu? Wij zetten zalm uit in de Maas. Staatssecretaris Van der Linden, die ons een paar jaar geleden nog aan het houthakken wilde krijgen, heeft afgelopen maandag hoogstpersoonlijk vijfhonderd jonge zalmen de Maas in gekieperd, zodat hij zich nu op de bodem kan kloppen met de constatering dat dankzij hem de zalm weer terug is in de Maas. Of die vissen het lang zullen uithouden, is nog maar de vraag. In 1950 is voor het laatst een zalm in de Maas gevangen. De rest van de soortgenoten was al lang vertrokken naar betere wateren. Eind vorige eeuw was de zalm de koning van de Nederlandse rivieren, die bij tienduizenden de Maas en de Rijn gebruikten om naar de paaigebieden in de zijrivieren van de bovenloop te trekken.

De jonge zalm-smolts, die Van der Linden heeft uitgezet, moeten de Noordzee en van daaruit de Atlantische Oceaan zien te bereiken als ze anderhalf oud zijn. Daar brengen ze een tot drie seizoenen door en proberen dan terug te keren naar de paaigebieden in zoet water. Belgische vissers hebben al gewaarschuwd dat we de beestjes van Van der Linden nooit meer terug zien, omdat de stuwen in de Maas geen vistrappen hebben.

Jacques Herraets